Bibliotecă Centrală Regională Hunedoara

Proletari din toate țările, uniți-vă!

VEAC NOU

Organ al Consiliului General A.R.L.U.S.

ANUL XI Nr. 46 | VINERI 18 NOIEMBRIE 1955 | 4 PAGINI, 25 BANI

Bunul cel mai de preț

ARKADII PERVENȚEV

Octombrie a vestit în istoria omenirii nașterea unei ere noi. Pe stindardele roșii au fost scrise cuvintele: pace, pămînt, egalitate în drepturi și libertate. Poporul a ieșit pe străzi în căutare de noi înțelesuri ale vieții. Oameni cu mantăi pe umeri, cu tunici marinărești, muncitori în vestoane de piele și-au vărsat sîngele pe treptele de marmoră ale Palatului de iarnă și au întărit prin moartea lor, nașterea unei noi orînduiri, întemeiate pe prietenia și frăția între popoare.

Primele decrete ale puterii sovietice au chemat oamenii muncii la pace. Ele au fost semnate, în numele poporului victorios și în numele partidului său revoluționar, de marele Lenin. Steagul leninist al lui Octombrie a devenit steagul păcii. Și nu e vina noastră că, în anii puterii sovietice, a fost nu o singură dată nevoie să luăm în mînă armele, să ducem pe umeri mitralierele, să pornim la atac pentru apărarea marilor cuceriri ale Revoluției din Octombrie.

Am văzut bandele albilor, diviziile interviționiștilor, vase cu inscripții străine pe bord care aruncau ancorele în porturile noastre. Ne amintim de spînzurătorile ridicate în grabă pe stîlpi de telegraf, și de oameni cu chipuri negre, turtite, purtînd pe mîneci semnul cap de mort și exterminînd oameni sovietici.

Un mare număr de oameni au fost lipsiți de libertatea mult așteptată și înhămați la jugul războiului. Poporul, însă, a fost nevoit să se apere ca să nu se lase umilit, să nu îngăduie să i se răpească ceea ce a cîștigat prin luptă. Oamenii sovietici — oamenii unui război drept — au luptat împotriva oamenilor unui război nedrept, împotriva rebelilor și a interviționiștilor. Există un proverb rusesc: „Celui care-și amintește de trecut să i se scoată ochii". Acum, însă, trebuie să ne amintim de aceste lucruri pentru că în lagărul burghez mai există încă „acuzatori" care născocesc legende absurde „despre pasiunea poporului sovietic pentru război". Am prețuit întotdeauna pacea. Întotdeauna ne-a fost drag să înălțăm noi întreprinderi, să arăm pămîntul și să ne instruim copiii. Dar am fost nevoiți să luăm arma în mînă ca să ne apărăm căminele, să apărăm cauza noastră dreaptă și — cu prețul multor lipsuri și jertfe — am cîștigat victoria.

Orice popor iubește pacea. Știm, însă, că poporul care, vreme îndelungată, a fost lipsit de posibilitatea de a trăi în pace, o prețuiește mai cu osebire. Știm acest lucru din propria noastră experiență, din experiența prietenilor noștri — popoarele Chinei, Coreei, Vietnamului — care au fost nevoiți să lupte mult timp pentru libertatea și independența lor.

Mai mult decît orice îți dai seama de însemnătatea păcii atunci cînd cutreieri țara și vezi munca pașnică, productivă, a omului sovietic. Să luăm, ca pildă, doar Kubanul și Stavropolul. Aceste roditoare ținuturi au fost ocupate în timpul războiului de hitleriști. Aproape toate gospodăriile au fost nimicite de cotropitori. Și iată că nu au trecut decît cîțiva ani. Munca pașnică a readus viața, a biruit pustiirile războiului.

Toți oamenii cu care am avut prilejul să mă întîlnesc în călătoriile mele — tractoriști, mulgătoare, brigadieri, bătrîni și tineri — toți sînt recunoscători partidului nostru pentru eforturile depuse în lupta pentru slăbirea încordării internaționale.

Oamenii sovietici nu vor război, nu pentru că sînt lași. O, nu! Oamenii noștri sînt nespus de viteji. Ei au mers pe cîmpul de luptă, au condus tancuri și avioane, intrînd victorioși în Europa Centrală și de Sud-Est, eliberînd-o de sub barbaria hitleristă. Acești oameni cunosc mirosul prafului de pușcă, însă ei vor să aibe drept îndeletnicire munca pașnică, constructivă, să dezvolte tot mai mult agricultura, creșterea animalelor, să citească, să învețe, să vizioneze filme, să se înveselească în timpul liber, să-și îngrijească familiile și să-și crească în fericire copiii.

In Stavropol se instalează conducte care vor aproviziona Capitala cu gaze. Colhoznicii vor da peste plan lînă și carne. Trec care încărcate cu știuleți aurii de porumb. Prin stepă se văd turme de oi. Elevii care au terminat școala de zece ani alcătuiesc echipe de cîmp și se dau la întrecere cu cei vîrstnici, mîndrindu-se cu diploma lor de maturitate. Mii de ostași și ofițeri demobilizați se integrează în diferite ramuri ale economiei naționale. Ei sînt primiți cu dragoste. E nevoie, e mare nevoie și de brațe de muncă și de conducători cu inițiativă, capabili să ridice tot mai sus nivelul agriculturii și al industriei.

Aceasta este situația în întreaga țară. Se construiesc sute de sovhozuri, se cultivă semințe hibride de cereale și legume, intră în funcțiune noi centrale electrice pe Volga, pe Nipru, pe Narva, pe Kama... Cît curaj și cîtă bărbăție în viața de toate zilele!

O fată din Adîgheia a absolvit școala sanitară din Maikop și este trimisă să lucreze ca moașă în cătunul Kurgo din Kuban. După terminarea școlii, logodnicul ei a plecat să lucreze la Tiumen. Și, totuși, ei gîndesc să se întîlnească neapărat și să se căsătorească. De ce? Pentru că el n-a plecat pe front, ci într-unul din orașele rusești, la muncă pașnică. Visul se va realiza pentru că el nu va fi spulberat de diavolul unui război necruțător.

Kubanul a fost vizitat de fermieri americani. Ei singuri și-au ales itinerariul. Au vizitat stanițe, sovhozuri, au intrat în case țărănești. Au mîncat pîine făcută din grîul de pe pămîntul răscolit pînă nu de mult de tranșee, de șenilele tancurilor, pîrjolit de bombele incendiare.

Cît de ridicoli s-ar fi simțit apostolii „cortinei de fier" dacă ar fi văzut mergînd pe șosele și drumuri vicinale pe oaspeții de peste ocean. Fiecare oaspete a putut vedea tot ceea ce l-a interesat. Aș dori să amintesc, ca participant și martor ocular al evenimentelor ce s-au desfășurat prin aceste locuri în timpul ultimului război, că în Novorossiisk n-a rămas nici o clădire intactă și că numai cu mare greutate am dat, după eliberarea orașului, de singurul lui locuitor; că la Mishako, unde oaspeților li s-a oferit să guste un vin delicios, a fost un cap de pod ocupat prin debarcare într-o noapte de februarie, sub comanda fostului țarist Cezar Kunikov, care a pierit în acel loc; că pe șoseaua ce duce spre Krasnodar, lîngă stanița Krimskaia, trecea „linia albastră" a hitleriștilor și a aliaților lor. Vreau să spun că minunatele așezări muncitorești ale petroliștilor „Ahtîrsk" și „Ciornomorsk" nu existau înainte de război, că în acele regiuni nu era nici una din sondele care îmbogățesc azi priveliștea, că exploatările petrolifere din Krasnodar au fost distruse, petroliștii de aici luptînd în detașamentele de partizani.

Ca unii care am cunoscut războiul, noi știm să prețuim pacea! Aflîndu-ne într-unul din orășelele ridicate într-o regiune petroliferă de curînd descoperită, am auzit la radio despre vizita lui Pietro Nenni pe locul unde a pierit Zoia Kosmodemianskaia. Am aflat că fiica lui Pietro Nenni, Victoria, a fost schingiuită la Mauthausen. Am vorbit tinerilor muncitori despre Mauthausen, lagărul morții, pe care în 1950 am avut prilejul să-l văd în timpul unei călătorii făcute în Austria. Îmi amintesc de acest lagăr asemănător unei cetăți străvechi, cu ziduri groase, cu celule din piatră, cu o scară a morții numărînd 186 de trepte, cu cuptoarele de ardere a oamenilor, îmi amintesc și de locul unde, încătușat, a fost torturat cu bestialitate, în noaptea de 17 spre 18 februarie 1945, generalul-locotenent al trupelor de geniu din Armata Sovietică, profesorul de la Academia militară, D. M. Karbîșev. In acest lagăr au fost exterminați peste 700.000 de oameni.

Cauza păcii nu poate fi numai cauza uneia sau a cîtorva țări — ea este cauza întregii omeniri.

— Așa înțeleg eu lupta pentru cauza păcii — ne-a spus zidarul Valentina Andreevna Tihomirova, de pe șantierul unei așezări petrolifere. Fiecare om trebuie să muncească tot mai bine. Dacă noi toți ne vom achita cu cinste de obligațiile ce ne revin, vom fi puternici și nimeni nu va îndrăzni să ne atace.

Fire nevăzute ale prieteniei se întind între diferiți oameni — de la Hiroșima la Paris, de la Roma la Leningrad, de la Phenian la Varșovia. Oamenii de vîrste, convingeri, stări sociale și naționalități diferite sînt doritori de pace. Excepție de la aceasta face numai un mic număr de monștri și de negustori de sînge care propovăduiesc războiul, încercînd să obțină de pe urma lui miliarde de dolari.

Tot mai larg devine frontul luptătorilor pentru pace. Tot mai mult se întărește convingerea că pacea — bun de preț al omenirii — va fi menținută.

In Extremul Nord

Extremul Nord...

Valurile reci ale oceanului nu sînt piedică pentru hărnicia oamenilor sovietici.

Se apropie al XX-lea Congres al Partidului Comunist și fiecare om sovietic vrea să facă — peste obișnuita sa activitate — fapte de folos țării, în cinstea marelui eveniment. Fiecare, în ramura îndeletnicirilor sale.

Apele mării de miază-noapte, greu de biruit, dar bogate în avuții, nu dăruiesc, și nu se lasă ușor cucerite. Dar pescarii colhozului „Stahanovet" din regiunea Murmansk au vrut să dea țării mai mult pește. Și apele reci nu le-au putut sta împotrivă. Peste două sute de mii de puduri de pește s-au mai adăugat la cantitatea pe care o pescuiră harnicii corăbieri după prevederile planului. Și, încă nemulțumiți de faptul că planul a fost îndeplinit cu 184%, acești oameni îndrăzneți spintecă valurile cu carenele vaselor lor, cu gîndul la ridicarea neîncetată a bunăstării poporului.

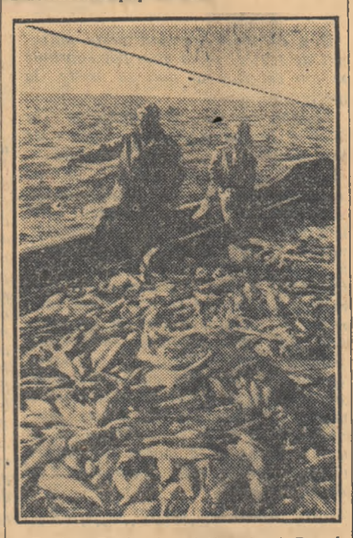

Dmitri Barkanter (stînga) și Pavel Kokuhin, doi tineri pescari, înaintează voioși pe bordul traulerului „Erevan", printre valurile fără astîmpăr.

„Daugava"

Fabrica de aparate de radio „A. S. Popov" din Riga produce un nou aparat de radio cu pick-up, marca „Daugava". Aparatul are șase lămpi și patru scări de undă.

La aparatul „Daugava" s-a folosit un nou fel de comutator, comutatorul cu clape. Dacă ascultătorul apasă pe clapa respectivă, el cuplează aparatul pentru o anumită lungime de undă sau poate să audieze discuri. Pick-up-ul este prevăzut cu un ac durabil de corindon.

Noul aparat de radio cu pick-up are însușiri electrice și electroacustice superioare.

Cu locomotiva, de la Moscova la Reazan

ȘTEFAN LUNGU
mecanic de locomotivă,
Erou al Muncii Socialiste

Cu prilejul vizitei mele în U.R.S.S., ca membru al delegației A.R.L.U.S., am avut prilejul fericit de a călători pe o locomotivă sovietică.

Însoțit de o tovarășă traducătoare, plecasem să vizitez depoul Moscova-Călători. Intrînd în curtea depoului, am rămas uimit de buna rînduială și curățenia desăvîrșită pe care le vedeam pretutindeni. Atenția mi-a fost reținută mai ales de un grup de locomotive puternice și elegante, care păreau a fi ieșit tocmai atunci din uzina care le-a construit. „Fără îndoială, — îmi ziceam — o călătorie pe o locomotivă de acestea trebuie să fie o adevărată plăcere". Cînd, peste cîteva minute, m-am întîlnit cu șeful depoului și am început să stăm de vorbă, l-am rugat să-mi vorbească și despre noile locomotive pe care le-au primit la depou.

— Care locomotive? — întrebă el nedumerit.

I le arătai.

— A! rise dînsul. Locomotivele acelea nu sînt noi. Mecanicii, însă, le îngrijesc bine, și la depou și pe parcurs, încît par mereu noi. Știu și ei că locomotiva, dacă o îngrijești bine, te duce bine. Grija continuă și reparația mică făcută din timp înlătură defecțiunile mari de mai tîrziu. Iar mecanicii sînt în întrecere.

Șeful depoului mi-a descris apoi caracteristicile tehnice ale acestei locomotive. „Sînt pe rulmenți" — îmi spuse el. Principalele lor perfecționări tehnice se concentrează însă în cabină. Mai bine, desigur, ca oricare, le poate aprecia mecanicul care conduce locomotiva în cursă...

Eu sînt vechi mecanic de locomotivă și se înțelege că nu mi-a fost greu să fiu de acord cu această părere.

— Știți la ce m-am gîndit? — îmi spuse șeful depoului. — M-am gîndit că, mai mult decît din orice explicații teoretice, ați putea cunoaște caracteristicile locomotivei călătorind cu ea!

— Nu mi-aș da înapoi, spun drept! — zisei eu. Ba, fiindcă veni vorba, chiar v-aș ruga...

— Atunci... s-a făcut! Curînd va pleca în cursă locomotiva II 360094, cu Arkadii Dmitrievici Motov. Astă seară veți fi la Reazan, iar mîine dimineață veți pleca înapoi.

L-am căutat deci pe A. D. Motov, pentru a face formele în vederea plecării. L-am întîlnit la locomotivă, cărela îi făcea atent o ultimă revizie. M-am împrietenit cu el de la bun început. Arkadii Dmitrievici e tînăr, însă este un mecanic fruntaș vestit. A fost distins pentru realizările sale deosebite în muncă cu ordinul „Lenin", cu ordinul „Steagul Roșu al Muncii" și cu o serie de medalii. E deputat în Sovietul Suprem al U.R.S.S. S-a bucurat cînd am adus vorba despre locomotiva lui.

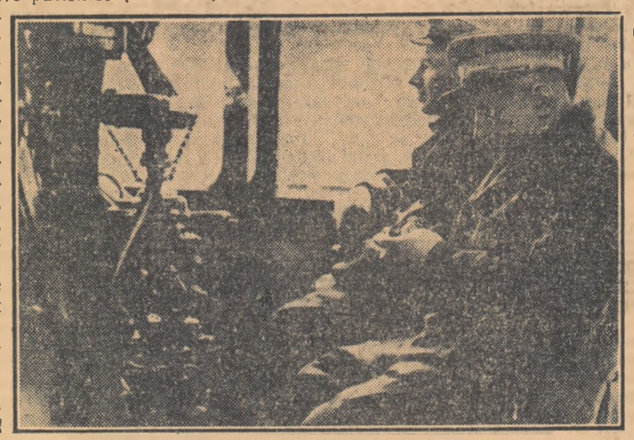

Eroul Muncii Socialiste Ștefan Lungu în cabina locomotivei II 360094, alături de mecanicul Arkadii Dmitrievici Motov

M-a poftit în cabina locomotivei. Remorcam acceleratul pe secția Moscova-Reazan. Am studiat cu cea mai mare atenție caracteristicile tehnice moderne ale locomotivei, precum și munca mecanicului și a întregii echipe. Spațiul cabinei este izolat prin geamuri, ceea ce ferește personalul de intemperii — de frigul iernii, de curent. Pe această locomotivă, munca mecanicului este mult ușurată de aparate și dispozitive electrice, care îmbunătățesc de asemenea securitatea circulației.

In timpul parcursului, mecanicul șade pe canapea, avînd în față toate dispozitivele de conducere. O inovație de cea mai mare însemnătate în transportul feroviar este instalația de semnalizare din cabina locomotivei. Pe un tablou din fața lui, mecanicul poate vedea situația semnalelor de pe parcursul din față, situația trenului pe parcurs. Aceasta îl scutește de a mai pîndi pe geam ivirea semnalului de pe marginea liniei. In același timp, sistemul de semnalizare în cabină nu mai face necesară micșorarea vitezei în preajma semnalelor. Astfel, se realizează și însemnate economii de combustibil.

Locomotiva are un știorcher care alimentează focarul locomotivei, precum și aparate speciale de curățit focul. Deoarece fochistul nu mai execută această operație manual, el are timp disponibil și poate lucra ca mecanic-ajutor. Nici curățatul cenușei nu se mai face cu vătraiul. Operația aceasta e mecanizată și ea: o execută grătare basculante acționate cu aer comprimat. Apoi, pentru a fi dată jos cenușa, e destul să apeși pe o manivelă.

Mecanicul Arkadii Dmitrievici Motov, precum și alți mecanici cu care am stat de vorbă în Depoul Moscova, precum și în gara Reazan, mi-au vorbit despre două obiective de seamă pe care și le-au propus feroviarii sovietici: transporturile de trenuri de marfă cu tonaje grele și lupta pentru economii de combustibil. Am și întîlnit la Reazan mulți mecanici care duc în mod obișnuit trenuri de marfă de cîte 3-4000 tone și care realizează economii de 25-30 tone combustibil pe lună.

Sosind la Reazan, după predarea locomotivei, am mers împreună cu Arkadii Dmitrievici la dormitor, ne-am spălat, ne-am schimbat, am luat masa la cantină, apoi ne-am dus într-o cameră amenajată drept club pentru echipele de locomotivă în trecere, unde am stat de vorbă cu cîțiva mecanici. Le-am vorbit despre țara noastră, iar ei mi-au înfățișat felul lor de muncă înaintat și tehnica modernă pe care o folosesc. Mi-au povestit despre viața lor fericită și luminată și m-au rugat să transmit ceferiștilor noștri salutul lor tovărășesc și urări de noi succese.

M-a impresionat plăcut grija pentru om, care se întrevede în buna organizare a timpului dintre două curse ale echipelor la capetele secțiilor de drum. Membrii acestor echipe pot pleca în cursă înapoi odihniți, bine dispuși și își pot astfel îndeplini sarcinile în cele mai bune condiții.

Dimineața următoare, tot cu mecanicul A. D. Motov, m-am întors cu alt tren la Moscova. La vreo 30 de km de Capitală, el mi-a arătat pe marginea liniei niște căsuțe înconjurate de grădini de legume și livezi tinere. Sînt — mi-a spus el zîmbind — „vilele feroviarilor". Mi-a explicat că feroviarilor li s-au repartizat porțiuni din terenul de lîngă linia ferată, pentru a le cultiva cu legume și pomi și a le folosi și ca loc de odihnă. Feroviarii din Moscova vin la aceste loturi împreună cu familiile lor, obțin de pe ele destule produse pentru a-și umple cămările și, în același timp, se odihnesc și se distrează în timpul liber.

— Sosim la Moscova! — îmi spuse vesel A. D. Motov.

Călătoream pe locomotivă, dar cabina acesteia era atît de îngrijită, de curată, încît îmi venea să cred că mă aflu într-un vagon de pasageri.

A. D. Motov îmi arătă tabloul semnalelor din cabină.

— Cale liberă! — adăugă el.

Intr-adevăr, Moscova semnala că ne primește îndată, fără nici o întîrziere.

5000 modele de țesături

O sală spațioasă, care te uimește prin bogăția țesăturilor care împodobesc standurile. Sînt aici, mătăsuri cu colorit viu, produse de combinatele din Samarkand și Leninabad, țesături fine de kapron, realizate la Institutul de cercetări științifice în domeniul industriei mătăsurilor, țesături de șifon ale combinatului „Krasnaia Roza", plușuri de la combinatul „Scerbakov" din Moscova ș.a.

In total, peste 5.000 de modele de țesături pot fi văzute la expoziția Cabinetului central de sortimente din Moscova. Ele provin de la toate combinatele și fabricile de țesături din Moscova, Samarkand, Kiev, Tbilisi, Kaunas, Marghelan, Tallin și din alte orașe.

Numai combinatul „Krasnaia Roza" a prezentat la expoziție 30 de varietăți noi de țesături cu desene și culori variate.

AURUL ALB

„Aurul alb" — bumbacul — e una din bogățiile vestite ale Uzbekistanului. Colhoznicii uzbeci sporesc an de an producția și calitatea bumbacului. In acest an, pînă la începutul lui noiembrie, de pe ogoarele Uzbekistanului s-a strîns cu mult mai mult bumbac față de aceeași perioadă a anului trecut.

Mecanizatorii uzbeci au organizat descărcarea bumbacului brut din buncher în valuri transversale. Astfel, fiecare mecanizator economisește cîte 2 ore pe zi și culege suplimentar cîte 300—400 kilograme bumbac.

Darurile toamnei ucrainene

Visurile din primăvară ale colhoznicului se înfăptuiesc abia toamna. Oricît ai admira mugurii multicolori ai pomilor, frunzișul tînăr de livadă și florile albe sau roșii care umplu văzduhul cu parfumul lor minunat — totuși, ele sînt numai flori, frunze — nădejdi. Agricultorii îngrijesc cu dragoste semănăturile și livezile, fiindcă ele conțin germenele recoltei viitoare. Insă numai roadele strînse toamna, după muncă însuflețită și eroism de zi cu zi, bucură cu adevărat inimile colhoznicilor.

Actualul an agricol este un an deosebit. Pentru Ucraina, ca și pentru întreaga Uniune Sovietică, el a fost un an de muncă intensă pe cîmp și la fermele zootehnice. Oamenii sovietici au avut sarcina de a asigura un mare și puternic avînt al tuturor ramurilor producției agricole, de a da țării mai multe cereale, carne, lînă și alte produse.

Agricultorii din Ucraina și-au luat angajamente însemnate față de partid. Insă calendarul naturii nu a fost totdeauna de acord cu graficul de lucrări alcătuit de om. Chiar și în regiunile de sud, primăvara s-a lăsat mult așteptată. Prin regiunile Herson, Nikolaev, Kirovograd și Dnepropetrovsk, ea înainta cu pași foarte rari. La Kiev, Voroșilovgrad și Harkov, castravetele de grădină era considerat o raritate chiar și în luna iulie.

In acea zi posomorîtă, cînd peste Carpații ucraineni s-a abătut pe neașteptate un viscol cu zăpadă, discutam tocmai cu vestitul cultivator de porumb Pencio Pencev, șef de echipă din colhozul „Dimitrov", Erou al Muncii Socialiste. Pencev are o energie inepuizabilă și știe bine că natura nu-și oferă singură darurile ci că trebuie să i le smulgi prin luptă, răbdare și pricepere. Și totuși, el vorbea neliniștit despre „viclenia" primăverii, despre vînturile reci, venite nu se știe de unde și care aduceau turme de nori zdrențăroși. Toate astea — spunea el — au furat plantelor o cantitate însemnată de căldură solară.

Insă neliniștea nu micșora străduințile lui Pencio Pencev în lupta pentru recoltă, ci, dimpotrivă, i le înzecea. Și ca el făceau și alții.

Imi amintesc cum, dîndu-și șapca pe ceafă cărunță, Pencio Pencev spunea:

— Primăvara tîrzie nu ne sperie. Chiar așa să-i spuneți lui Mark Evstafevici Oziornîi, dacă o să-l vedeți cumva. Transmiteți-i că noi, cei din Ucraina transcarpatică, nu ne dăm bătuți. Nu ne-a părăsit voia bună!

Și într-adevăr, anul 1955 a devenit anul „celei de a doua nașteri" a porumbului. Porumbul a devenit preocuparea de căpetenie a colhoznicilor și savanților, a activiștilor de partid, a scriitorilor și pictorilor.

Astăzi, Pencio Pencev, care a cules cîte 90 chintale de porumb boabe la hectar, ba de pe un hectar a strîns chiar o recoltă record de 225 chintale, raportează Patriei aceste succese, cu sentimentul că și-a îndeplinit datoria. Vestitul cultivator de porumb Mark Oziornîi, cu care Pencev este în întrecere, raportează că el a cules cîte 150—180 chintale de boabe la hectar, iar de pe un hectar a obținut 250 chintale! Pretutindeni în Ucraina, s-au strîns recolte nemaivăzute din această cultură „combinat", cum o numește academicianul N. V. Țițin. Și multe inovații au introdus colhoznicii ucraineni, mult spirit creator s-a vădit în faptele inovatorilor și ale celor care le-au urmat exemplul!

La colhozul „Lenin", din satul Velikie Luki, raionul Mukacevo, din Ucraina transcarpatică, am asistat la o întîlnire a șefei de echipă Anna Ladani cu niște oaspeți. Femeia scundă, îmbrăcată modest, pe pieptul căreia strălucea steaua de aur de Erou al Muncii Socialiste, continua o discuție interesantă, fără a privi măcar odată în caietul pe care îl avea în față. Ea povestea simplu și din suflet, cum și-au găsit fericirea în colhoz țăranii ucraineni transcarpatice și cum colhozul „Lenin" se întărește cu fiecare an ce trece. Ea spunea ce venituri a scos colhozul din culturile de cîmp, din livezi și din vii. Șefa de echipă împărtășea din experiența sa. Unul din oaspeți, colaborator științific al unui institut, a ascultat-o pe Anna Ladani cu atenție și și-a notat în carnet multe din sfaturile ei. Apoi a zis:

VITALI PETLIOVANII

— Iată o adevărată universitate populară! Dacă toți cei care-și susțin disertațiile ar vorbi ca Anna Ladani, școlile noastre superioare ar avea cu ce se mîndri!

Căci în vorbele colhoznicei găseai acea înțelepciune a poporului care îmbogățește munca în colectiv și fără care multe lucrări științifice, oricît de judicioase, rămîn lipsite de valoare, ca o pălărie de floarea soarelui fără semințe. Participarea în masă a practicienilor din agricultură la elaborarea celor mai noi metode de cultivare a porumbului și la introducerea lor în agrotehnica înaintată este una dintre caracteristicile remarcabile ale anului agricol încheiat.

Dar nu numai cu porumbul se mîndresc agricultorii ucraineni. In anul acesta, Ucraina a predat statului peste plan milioane de puduri de grîu. Agricultorii ucraineni au realizat o recoltă de cereale excelentă! De nenumărate ori am avut prilejul să auzim că spice ca în anul acesta n-au mai avut grînele de mult.

Tin minte o dimineață de august din colhozul „Kirov" din Bucovina. Combina autopropulsată a lui Vasili Tkaci a pornit prin lan, dar s-a oprit îndată, neputincioasă în fața zidului de grîu des. Și atunci, pe parcelele cu grîu prea des apărură colhoznicii cu coasele, iar fetele din echipa Frozinei Vasilinciuk au venit și ele cu secerile.

Conducerea colhozului stăruia ca recolta să fie strînsă cu orice mijloace. Raionul era de aceeași părere, iar ziarele scriau despre coasele și secerile ivite pe linia de luptă acum, în toiul secerișului. Da, Ucraina își strîngea recolta extrem de bogată, cu toate mijloacele, zi și noapte. Cerealele erau uscate în toate odăile ce puteau fi folosite pentru aceasta, în magaziile gărilor, în încăperile auxiliare ale elevatoarelor, ba, între două ploi, chiar și pe șoselele asfaltate. Iar din ziua cînd combinele începură, însfîrșit, să lucreze cu toată capacitatea lor, torentul de grîu din lanuri a crescut atît de mult, încît a fost nevoie să fie mobilizate toate mijloacele de transport auto ale republicii.

Grîne și bumbac, cartofi și sfeclă, pătlăgele roșii și floarea soarelui — toate au rodit bine în Ucraina. Și cît de sărbătorească a fost înfățișarea livezilor din regiunile Kiev, Jitomir și din Bucovina, a viilor din Crimeea, Ucraina transcarpatică, din Ismail și Odesa! In august și septembrie, toate gările de cale ferată și toate cheiurile de pe Nipru erau pline de aceste bogății. Pretutindeni, se înălțau munți de pepeni vărgați, dulci ca zahărul.

Un proverb înțelept spune că „toamna se numără bobocii". Pentru agricultorii Ucrainei, toamna aceasta a fost o sărbătoare a recoltei, o sărbătoare a întregului popor, un succes cucerit prin luptă înverșunată cu multe greutăți. Locuitorii satelor ucrainene au ce număra în toamna aceasta!

Culegerea mecanizată a bumbacului pe cîmpiile colhozului „Voroșilov" din R.S.S. Uzbeză.

La Iasnaia Poleana

Am sosit la Iasnaia Poleana într-o dimineață frumoasă de sfîrșit de iunie. Pornisem din Moscova cu o zi înainte. Credeam că o să fim printre primii, dar în piața largă din fața intrării așteptau mai mult de 20 turisme și autobuse care aduseseră vizitatori din Moscova, Tula, Harkov și chiar din îndepărtatul Leningrad. Am pornit spre poarta joasă, în formă de meterez.

...Deci aici a trăit și a lucrat mai bine de 50 ani Lev Nikolaevici! Este binecuvîntat fiecare colțișor din pămîntul acesta. Nu există pom, clădire, bancă sau alee care să nu fie legată de viața și operele lui Lev Nikolaevici...

În fața satului Iasnaia Poleana, pe partea dreaptă a șoselei Orlov, se înalță un deal împădurit, dominînd cîmpiile cu povîrnișomol, caracteristic regiunii Tula. De la intrare, o alee de brazi înalți duce spre vîrful dealului.

— Acesta este renumitul „prospect" — explică tov. Gusev, ghidul, care l-a cunoscut personal pe Tolstoi. Brazii au fost sădiți de soția lui Lev Nikolaevici, Sofia Andreevna, în anul 1903, cînd mestecenii străvechi au început să îmbătrînească.

Mergeam încet pe aleea pavată cu pietre și străjuită de copaci falnici. După cîteva minute, am ajuns pe culme. Printre brazi de un verde închis, stejari rămuroși și ulmi, se înalță o clădire simplă, cu un etaj. Ne-am oprit fără să spunem un cuvînt. Bătrînul nostru însoțitor privi emoționat clădirea albă și ne spuse cu voce înceată și solemnă:

— Tovarăși, aceasta e casa lui Lev Tolstoi...

După moartea lui Tolstoi, soția lui, Sofia Andreevna, a oferit statului Iasnaia Poleana. Dar Nicolae II, la sfatul sinodului, a refuzat darul. După cîțiva ani însă, Iasnaia Poleana a devenit a poporului.

L. N. Tolstoi — portret de N. N. GHE

De la moartea lui Tolstoi a trecut aproape o jumătate de veac, dar la Iasnaia Poleana nu s-a schimbat nimic. Și cînd străbați camerele luminoase, cînd mergi pe aleile parcului, sau stai îngîndurat pe malul lacului, te aștepți parcă să-ți apară în față un bătrîn uscățiv, cu barba albă, bogată, îmbrăcat într-o bluză largă și deschisă, care să te privească atent în ochi și să-ți spună: „Bună ziua, tinere. Pe cine cauți?".

După ce am vizitat veranda, biblioteca, odaia de oaspeți, ne-am oprit în sufrageria mare și plină de soare, pe care o cunoșteam din fotografii. Însoțitorul nostru începu să povestească:

— Acești pereți au auzit glasul celor mai mari scriitori, al celor mai renumiți artiști și savanți din trecutul apropiat.

La această masă simplă, rotundă, au stat Turghenev, Cehov, Korolenko, Gorki... Din acest scaun vechi, stil „Voltaire", l-a ascultat Lev Nikolaevici pe Cealkovski, Taneev, Arenski. Uitați-vă la aceste tablouri. Sînt operele lui Repin, Kramskoi, Serov.

Mulți, foarte mulți au vizitat această casă. Scriitori și artiști cu renume mondial, țărani, muncitori și studenți, care își iubeau patria.

Intrăm în încăperea frumoasă de alături.

— Tovarăși, sînteți în biroul de lucru al lui Tolstoi. La această masă simplă de alun a scris Tolstoi majoritatea operelor sale: „Război și pace", „Anna Karenina", „Învierea".

Priveam cu emoție adîncă mobila aceasta de culoare deschisă, acoperită cu un postav verde, uzat, masa pe care se așterneau file pline de gînduri profunde, de vieți și destine omenești, scrise de unul din cei mai mari, mai generoși fii ai omenirii. Am înțeles că această masă este un simbol. Este simbolul muncii sfinte dusă cu devotament și totală dăruire de sine, pentru binele oamenilor.

— Această masă a fost moștenită de Lev Nikolaevici de la tatăl său. Niciodată nu s-a despărțit de ea. Oriunde s-a mutat, a luat-o cu el. Ca și acest divan... Tov. Gusev se întoarse și arătă divanul de piele, care era așezat lîngă perete. Pe acest divan s-a născut Lev Nikolaevici. Cine a citit „Copilăria mea", și-a dat seama cît de mult i-a iubit scriitorul pe părinții săi, care au murit tineri. În amintirile scrise de pianistul Goldenweiser, intitulate „În preajma lui Tolstoi", există un fragment impresionant. Odată, Tolstoi și Goldenweiser se plimbau prin parc. La un moment dat, Lev Nikolaevici se opri pe neașteptate și cu ochii plini de lacrimi cu voce slabă, spuse: „Vezi, dumneata ai putut s-o iubești pe mama dumitale.., Eu nici nu-mi aduc aminte de mama. Se spune că iubea mult locul acesta".

Tov. Gusev tăcu și, ca și noi, privi divanul de lîngă perete, apoi continuă cu voce înecată de emoție:

— Cît de drag i-a fost lui Tolstoi divanul acesta... L-a descris în șapte din cărțile sale.

Foarte puțini oameni au avut o viață cu atîtea contradicții chinuitoare ca Tolstoi. Acest om de o cultură fără pereche, acest artist genial, care a biciuit fără milă greșelile și păcatele epocii, care i-a spus în față clasei sale că este un parazit condamnat la moarte, care a avut curajul să strige guvernului sîngeros al lui Stolîpin: „Nu pot să tac!" — acest om a fost roș de contradicții.

E destul să privești cărțile din biblioteca de la Iasnaia Poleana, ca să-ți dai seama cît de mare a fost lupta interioară a artistului acestuia cu gîndire și forță morală titanică, dusă în dorința de a scăpa din mocirla contradicțiilor care îl chinuiau.

Vizitatorii privesc cu deosebit interes volumele 36, 64 și 80 ale enciclopediei Brockhaus-Efron. Pe marginea articolelor despre Marx și Engels, pe care le cuprind, Tolstoi a făcut numeroase adnotări. Pe un raft se află o broșură social-democrată, editată în 1907: „Despre boicotul Dumei a III-a". Sublinierile și notele arată că Tolstoi a citit cu cea mai mare atenție articolul lui Lenin „Împotriva boicotului".

Cunoașterea adîncă a vieții și pregătirea lui multilaterală l-au ajutat pe scriitor să întoarcă spatele orînduirii nemiloase și să devină protectorul țărănimii patriarhale. Dar totodată, poziția socială, educația și concepția lui artistică și filozofică, l-au împiedicat să se înalțe pe culmile socialismului științific. Această frămîntare sinceră, această permanentă căutare, s-au reflectat nu numai în operele lui Tolstoi, ci și în viața sa de familie. La un moment dat, i-a fost de nesuportat gîndul că trăiește din munca altora, că se învîrte în cercul sufocant al aristocrației. Cu cîțiva ani înainte de moarte, Tolstoi a vizitat un sat vecin, și s-a cutremurat încă o dată de mizeria și întunericul vieții țăranilor ruși. După ce s-a întors acasă, a notat în jurnalul său: „Este foarte ciudat, ca după asta să stai la o masă de 12 persoane, care este împodobită cu tacîmuri de argint, cu flori de o rublă și jumătate, și să te servească doi lachei. Este ciudat să vorbești despre valoarea cutărei sau cutărei bucăți muzicale, despre justețea sau injustețea discursului unui ministru sau al unui membru al Dumei, despre criza îngrozitoare de nervi a contesei A., despre supărarea ducesei B., despre moartea tatălui meu. Este straniu, plictisitor, revoltător și rușinos".

După așteptări, căutări, frămîntări de ani de zile, la 2 octombrie 1910, Tolstoi, însoțit numai de medicul casei, a părăsit în taină Iasnaia Poleana. A fost readus după 11 zile. În sicriu.

Inserarea ne prinse cutreierînd pădurile din Iasnaia Poleana. Umbrele copacilor se lungiseră și, ici-colo, începură să cînte privighetorile, cărora Tolstoi le-a închinat atîtea pagini. Eram în pădurea de stejari bătrîni, denumită „lepiș". Soarele, care apunea, vopsea în roșu coroanele bogate ale stejarilor bătrîni de 200—300 ani. Tovarășul Gusev, care părea neobosit, ne vorbea la fel de captivant, ca și înainte de masă. După ce ne arătă un stejar uriaș, care este cunoscut de toată lumea din romanul „Război și pace", ne spuse:

— Luați loc și odihniți-vă puțin. Eu am să vă povestesc.

Și ne-a povestit următoarele:

— Leovocika (așa i se spunea lui Tolstoi în copilărie) se plimba o dată cu cei doi frați ai lui, Nikolenka și Seriojka. Ei s-au oprit pe malul lacului „Ovrog", nu departe de „lepiș". Aici, Nikolenka, un băiețel gînditor, cu suflet gingaș, destăinui fraților mai mici un mare secret. Și anume, că acolo, unde se află ei, este îngropat „bețișorul verde", care poartă o inscripție. Cine-i înțelege taina, află ce trebuie să facă pentru ca să nu mai existe mizerie, supărare, ca oamenii să nu mai fie triști, nici bolnavi. Cei doi frați au ascultat cu mult interes povestirea. Leovocika a și hotărît să caute neapărat „bețișorul verde", să-i afle taina și să-i facă pe toți oamenii fericiți... Și pînă la moarte n-a uitat această hotărîre — adăugă însoțitorul nostru.

Fremătau molcom în jurul nostru pădurile, salutînd sosirea serii, iar păsările obosite ciripeau somnoros. Tov. Gusev se ridică

— Și acum, veniți, tovarăși. Dinadins am lăsat la urmă cea mai prețioasă comoară. Se află exact pe locul unde-i îngropat „bețișorul verde". Veniți, o să vă arăt...

Apucarăm la stînga, pe drumeagul înecat în întuneric. După puțin timp, la intrarea unei alei laterale pustii, tov. Gusev ne opri și ne spuse aproape șoptind:

— La capătul acestei alei doarme Tolstoi somnul veșniciei...

Ne-am apropiat de mormînt pășind pe vîrful picioarelor.

Se lăsase un întuneric dens, dar noi tot mai stăteam la mormîntul simplu, acoperit cu un covoraș de iarbă, care nu avea nici piatră funerară, nici coroană, numai cîțiva trandafiri albi. Așa cum a dorit Lev Tolstoi.

GÉZA DOMOKOS

MIHAIL DUDIN

Viața

Viu — visul, viața nu-n risipă.
Și veșnicul fior din ram
În vers deodată se-nfiripă,
De dragul caldului Khayam.*)

Cunosc iubirea. Viers... elanuri...
Cu ochii mari ca niște bumbi,
Mereu uimiți — pr'n cînt și-aleanuri —
De luciul viu din ochii scumpi.

Uimiți de păsări, flori și pagini,
De cărți, prieteni și de tot —
De tot ce gîlgîie-n imagini,
Ce viață oamenii socot.

Ca focul bubuind departe,
De-o sete grea-mbibat, aci
Trăit-am aprig, lacom foarte,
Cu inima-n explozii vii.

O ardere eternă-ascunde,
Sub jariști, viața-n miezul el.
Sfîrșitul meu va-ncepe unde
N-am să mai știu uimirea ce-i.

Și de-o veni cîndva și moartea,
Prietene, atît să-i spui:
„N-a stat alcea ei de-o parte,
Căci soră viața l-a fost lui".

În romînește
de EMIL MANU

*) Omar Khayam, poet liric persan.

Realismul teatrului sovietic

SICA ALEXANDRESCU
maestru emerit al artei din R.P.R.
laureat al Premiului de Stat

Deși Moscova numără peste patruzeci de teatre, sălile abia pot cuprinde pe toți cei care ar dori să asiste la spectacole.

Instalat în stal, și aflîndu-mă la celebrul în lumea întreagă Teatru de Artă din Moscova—printr-o fericită întîmplare, am nimerit scaunul de pe care marele K. S. Stanislavski urmărea repetițiile — am constatat din programul, simplu dar cuprinzător, marele număr de artiști ai poporului și artiști emeriți care făceau parte din distribuție. M-a impresionat, de asemenea, puternica formație, ca să spun astfel, a „statului major" al spectacolului. Căci sînt spectacole, ca de pildă „Suflete moarte", girate de cinci-șase regizori — începînd cu Stanislavski, ca unul care a trasat prima viziune a punerii în scenă. Lucrul acesta stătornicește o tradiție sănătoasă și, în același timp, ar fi marea răspundere a celor care pregătesc spectacolele de teatru.

Între altele, am asistat la o reprezentație cu piesa lui A. N. Ostrovski, „Ultima ierfă". De la primele scene îți dai seama că interpreții — toți, fără excepție — aduc pe scenă sentimente și emoții puternice, fără nici o urmă de șablon. Sînt oameni care înfățișează adevărul, adevărul neteatralizat al vieții. M-a impresionat jocul unui actor care, într-un rol de lacheu, n-avea de spus decît cîteva vorbe, rolul fiind alcătuit mai mult din priviri, mișcări și atitudini. Cercetînd programul, am aflat, cum era și firesc, personajul lacheului trecut spre sfîrșitul distribuției. Interpretul: N. F. Titușin, artist emerit. După personajul lacheului, mai urmau în program încă alte două, ultimele din distribuție, cu roluri și mai mici. Interpreții acestor roluri atît de mici erau de asemenea doi artiști emeriți.

Vechea și atît de nefasta prejudecată a rolurilor mici nu mai există de mult în teatrul sovietic. Lucrul acesta îngăduie regizorului o distribuție fără cusur, un ansamblu desăvîrșit, în care cele mai mici roluri sînt jucate cu același talent ca și rolurile prime. Am aflat că în teatrul sovietic nu este neapărat necesar ca un actor să joace roluri principale, pentru ca să fie distins cu titlul de artist emerit.

Încă un exemplu grăitor: printre cei care făceau figurație în „Revizorul" lui Gogol, am găsit două artiste emerite, Ovcinikova și Preobrajenskaia. Vechiul adagiu cum că nu există roluri mari și roluri mici, ci actori mari și actori mici, își găsește o minunată exemplificare în adevărata creație pe care o face artistul emerit I. L. Lagutin în rolul, aproape fără cuvinte, al grefierului din „Cadavrul viu".

★

Înzestrarea tehnică a scenelor sovietice este fără cusur. Din locul meu, am constatat că peste patruzeci de reflectoare, înșirate în lojile de lîngă scenă, sînt manevrate în timpul spectacolului, cîteodată de patru electricieni, ceea ce îngăduie o luminare adecvată a scenei. Regizorii sovietici nu folosesc instalația de luminat doar pentru rellefarea actorilor și decorurilor, ci cu ajutorul efectelor de lumină ei creează momente artistice de o mare însemnătate pentru dezvăluirea înțelesului ideologic al spectacolului. În finalul piesei lui Gorki, „Egor Buliciov și alții" (decorul reprezintă casa lui Bulîciov cu cinci încăperi repartizate pe cinci etaje) în timp ce Buliciov moare, strigînd-o pe Șura, lumina se stinge, pentru ca un fascicol de lumină să crească sus, la mansardă, unde Șura flutură batista pe fereastra deschisă, ca o adeziune a ei la lumea care se naște.

Aș vrea să relev și perfecțiunea la care a ajuns, pe scenele sovietice, arta machiajului. Fără ajutorul programului, îți este foarte greu să recunoști actorul pe care l-ai mai văzut în două sau trei roluri. Mai surprinzător este faptul că artistele reușesc transformări radicale prin machiaj.

★

Spectacolele văzute la Moscova mi-au prilejuit, pe lîngă emoții artistice de neuitat, o serie de reflecții în legătură cu profesiunea noastră, în special cu păstrarea prospețimii spectacolelor, de-a lungul carierei lor, care poate dura zeci de ani. Astfel, mărețul spectacol cu „Suflete moarte" se joacă la Moscova într-o montare care datează de peste douăzeci de ani. Spectacolul „Mult zgomot pentru nimic" de Shakespeare împlinea, în seara cînd l-am văzut, 700 de reprezentații, înșirate de-a lungul unei perioade de 16 ani — și totuși, impresia de noutate, de prospețime, era uluitoare. Din convorbiri avute cu numeroși artiști și regizori, am aflat că temeiul acestei nealterări a spectacolului este munca științifică de studiere a piesei și de pregătire a rolurilor, după sistemul lui Stanislavski.

M-a impresionat îndeosebi seriozitatea pe care artiștii sovietici o pun în orice manifestare a lor. Am asistat la un festival închinat lui Gogol. Între altele, programul cuprindea „citirea" unui articol al lui Cernișevski de către artistul V. A. Orlov, precum și „citirea" unui articol al lui Belinski de către artistul Kudreavțev. Ei bine, cei doi artiști au apărut pe scenă fără nici o carte și au rostit pe dinafară, în cîteva minute, studiile critice, pentru ca, după aceasta, artistul emerit Gribcev să spună, fără text, fără sufler, un fragment din „Taras Bulba".

Dacă pentru spectatorul sovietic teatrul este un mijloc puternic și un izvor de bucurie artistică, pentru actorul sovietic este limpede responsabilitatea lui în fața poporului și a patriei.

★

Un eveniment pentru mișcarea noastră teatrală, un minunat prilej de învățătură, au însemnat reprezentațiile de neuitat ale Teatrului „Mossoviet" la București.

Ne-am încredințat cu toții, asistînd la spectacolele „Mossovietului", că realismul teatrului sovietic nu este o formulă strîmtă și dogmatică, ci o metodă artistică bazată pe cunoașterea și adîncirea conținutului de viață, de transfigurarea acestui conținut în artă.

Scriam, admirativ, după un spectacol cu „Othello": „Pentru toți cei care au asistat la reprezentațiile date de Teatrul „Mossoviet", a fost limpede că metoda de lucru regizorală și munca actorilor cu ei înșiși duc la o totală transfigurare artistică a interpreților, la o trăire adîncă și convingătoare a rolurilor, la izbutirea unei atmosfere lipsite de orice stridență și convenționalism, la stabilirea unui fluid unic între scenă și spectator. Asistăm la un spectacol de teatru? Nu! Sîntem prinși în vîrtejul unei pagini de viață, al unor întîmplări trăite, ne simțim palpitînd: în centrul acestui uragan în care se împletesc sentimente înălțătoare și patimi josnice, ne vine să strigăm nevinovăției Desdemonei și perfidia lui Iago, să împrăștiem întunericul de pe ochii prea încrezători ai lui Othello, să întoarcem în sufletul și în mintea lui rătăcită acea încredere în viață a cetățeanului devotat republicii și a generalului-erou. Și cînd reflectăm — după spectacol, fiindcă în timpul lui nu mai sîntem spectatori ci participanți la tragedia care se desfășoară — atunci înțelegem că numai dăruirea totală a interpreților (acea dăruire din care s-a născut de fapt sistemul lui Stanislavski) a putut să ne transfigureze pînă într-atît și pe noi, spectatorii".

★

O transformare esențială s-a produs în structura și în întreaga orientare a mișcării noastre teatrale, mulțumită contactului cu teatrul sovietic, cu dramaturgia și cu metoda sa revoluționară, realismul socialist.

În ultimii zece ani repertoriul teatrelor din R.P.R. s-a îmbogățit considerabil prin reprezentarea marilor piese ale dramaturgilor sovietici: Gorki, Trenlov, Pogodin, Vișnevski, Simonov, Korneiciuk, Afinoghenov.

În evoluția teatrului romînesc din ultimii ani s-au înregistrat în această privință, o serie de mari succese.

Așa, de pildă, reprezentarea în 1949 a piesei „Trenul blindat" de Vs. Ivanov a constituit primul spectacol în care au răsunat notele de un vibrant patetism ale eroicei perioade revoluționare din Octombrie 1917. În acest spectacol, doi dintre actorii noștri de frunte, George Calboreanu și George Vraca, au avut creații importante, cu rodnice urmări asupra evoluției carierei lor artistice. În „Cei din urmă", Ion Manolescu, în rolul lui Ivan Kolomiițev, a înregistrat un deosebit succes; la fel și Lucia Sturdza-Bulandra în Konstanța Lvovna din piesa „Un om obișnuit" de L. Leonov. Aceste creații actoricești nu au fost simple succese ale interpreților. ele au reprezentat pași importanți în realizarea unei arte teatrale noi, îmbogățite, înnobilate de sufiul creator al realismului socialist.

Pentru mine personal, pregătirea spectacolului cu piesa „Ilia Golovin" de S. Mihalkov a însemnat o experiență plină de interes. Această piesă, în care profunzimea și subtilitatea ideilor se îmbină cu o atmosferă de poezie dramatică, mi-a dat prilejul să-mi adîncesc experiența regizorală, m-a îndemnat să întrebuințez noi metode în arta punerii în scenă, după cum a dat actorilor noștri, printre care Ion Manolescu și Marcel Anghelescu, prilejul unor strălucite creații.

De asemenea, îmi amintesc cu multă bucurie, acum după atîția ani de rodnic contact cu piesele dramaturgilor sovietici, de faptul că prima comedie sovietică reprezentată pe scenele noastre, „O zi de odihnă" de V. Kataev, s-a bucurat de o entuziastă primire din partea publicului, fiind jucată cu săli pline o stagiune întreagă.

Teatrul romînesc, avînd în față exemplul strălucit al teatrului sovietic, a pășit pe calea unei arte realist-socialiste, artă pusă în slujba poporului, a celor mai nobile ideaiuri ale umanității. În realizarea acestei sarcini de cinste, dramaturgia sovietică, oglinda minunatelor realități din Țara Socialismului victorios, ne-a fost și ne este de un neprețuit ajutor.

Pompierul Prohorciuk

(Povestire despre o povestire)

de V. POLEAKOV

Acțiunea se petrece în redacția unei reviste. În biroul redactorului șef intră, sfios, o scriitoare începătoare.

EA: Iertați-mă... Vă rog să mă iertați... Dumneavoastră sînteți redactorul șef al revistei?

EL: Eu.

EA: Numele meu este Krapivina. Am scris o scurtă povestire pentru revista dumneavoastră.

EL: Las-o aici.

EA: Aș vrea, bineînțeles dacă se poate, să aflu părerea dumneavoastră chiar acum. Dacă-mi dați voie, am să v-o citesc. O să vă răpesc din timpul meu trei-patru minute. Se poate?

EL: Fie, citește.

EA: Povestirea se numește „O faptă nobilă". Citesc. (Citește). „Era noapte. Trecuse de ora două. Toți locuitorii orașului dormeau. Nu ardea nici un bec. Era întuneric și liniște. Deodată, dintr-o fereastră de la etajul al treilea al unei case mari, cenușii, izbucni o limbă singerie de foc. „Ajutor! — se auzi un strigăt. — Arde!" Era glasul unui locatar neglijent care uitase să scoată reșoul din priză — pricina incendiului. Focul și stăpînul — amîndoi, se abăteau prin odaie. Se auzi sunînd sirena mașinii pompierilor. Pompierii au sărit din mașină și au dat buzna în casă. În odaia în care se abătea stăpînul ei, era o mare de flăcări. Pompierul Prohorciuk — un ucrainean vîrstnic, cu mustăți mari, negre — se opri în fața ușii. Stătea locului și se gîndea. Deodată se năpusti cu hotărîre în odaie, scoase de acolo pe stăpînul ei, care începuse să ardă, și îndreptă asupra focului tulumba de incendiu. Focul a fost stins datorită curajului lui Prohorciuk. Se apropie de el comandantul de pompieri Gorbușin. „Bravo, Prohorciuk! — îi spuse el. — Ai făcut o treabă bună". Apoi comandantul zîmbi și adăugă. „Nu vezi că ți s-a aprins vîrful drept al mustății?" Prohorciuk zîmbi și el și aținti tulumba asupra mustății. Se crăpa de ziuă".

EL: Povestirea nu e rea. Și titlul e potrivit: „O faptă nobilă". Mai sînt însă unele locuri care trebuie îndreptate. Mă înțelegi, îți e necaz cînd într-o povestire bună dai de ce nu trebuie. Cum zici că începe povestirea?

EA: „Era noapte. Trecuse de ora două. Toți locuitorii orașului dormeau".

EL: Nu merge deloc. Asta înseamnă că și miliția doarme, și cei care sînt de serviciu dorm, și... Nu e bine. Asta-i lipsă de vigilență. Pusajul ăsta trebuie schimbat neapărat. Scrie mai bine așa: „Era noapte. Trecuse de ora două. Nimeni nu dormea".

EA: Dar asta nu se poate! E noapte. Oamenii dorm.

EL: Da, poate că ai dreptate. Atunci așa: „Toți locuitorii orașului dormeau, dar se aflau la posturile lor".

EA: Dormeau la posturile lor?

EL: Nu, e o aiureală. Mai bine renunță la strigătul ăsta.

EA: „Era glasul unui locatar neglijent, care uitase să scoată reșoul din priză".

EL: Al cărui locatar?

EA: Al unui locatar neglijent.

EL: Face să popularizezi prin presă neglijența? Eu cred că nu face. Nu-i nevoie. Și-apoi de ce scrii c-a uitat să scoată din priză reșoul? Face să educi cititorul cu asemenea exemple?

EA: Nu prin asta am avut de gînd să educ cititorul. Gîndiți-vă, dacă n-ar fi fost acest reșou, n-ar fi fost nici incendiul.

EL: Și-ar fi fost mai rău?

EA: Sigur c-ar fi fost mai bine.

EL: Ei, vezi! Înseamnă că așa trebuia să și scrii. Scoate reșoul și așa o să-ți dea posibilitatea să nu pomenești nimic de incendiu. Citește mai departe. Treci de-a dreptul la descrierea pompierului.

EA: „Pompierul Prohorciuk — un ucrainean vîrstnic..."

EL: Asta e prins foarte bine.

EA: „...cu mustăți mari, negre — se opri în fața ușii. Stătea locului și se gîndea".

EL: Nu-i bine. Un pompier nu trebuie să se gîndească. — Trebuie să stingă focul fără să stea pe gînduri.

EA: Asta-i o trăsătură a povestirii.

EL: O fi trăsătură pentru povestire, dar nu-l trăsătura pentru pompier. Și-apoi, dacă n-avem incendiu, n-avem de ce să-l introducem în casă pe pompier.

EA: Dar ce facem cu discuția dintre el și comandantul de pompieri?

EL: N-au decît să discute la sediul detașamentului de pompieri. Cum zici că e discuția asta?

EA: (citește) „Se apropie de el comandantul de pompieri Gorbușin. „Bravo, Prohorciuk! — îi spuse el. — Ai făcut o treabă bună". Apoi comandantul zîmbi și adăugă: „Nu vezi că ți s-a aprins vîrful drept al mustății?" Prohorciuk zîmbi și el și aținti tulumba asupra mustății. Se crăpa de ziuă".

EL: Ce-ți trebuie asta?

EA: Ce anume?

EL: Ei, mustața asta aprinsă.

EA: Am adăugat asta pentru umor; omul a lucrat cu atîta zel, că nici n-a băgat de seamă că-i ardea mustața.

EL: Sfatul meu e să scoți asta. Dacă nu avem incendiu, dacă nu arde casa, nu face să ardă nici mustața.

EA: Dar hazul?

EL: O să fie și haz. Spune-mi cînd rîde omul? Cînd se bucură. E o bucurie cînd nu-i incendiu? Mare bucurie. Așa că oamenii o să rîdă. Ia citește, să vedem ce-a ieșit?

EA: (citește) „O faptă nobilă. Era noapte. Trecuse de ora două. Unii dormeau, iar alții nici nu moțăiau. Dintr-o fereastră de la etajul al treilea al unei case mari, cenușii, se auzi strigătul: „Nu arde!" „Bravo Prohorciuk! — îi spuse comandantul Gorbușin pompierului Prohorciuk, un ucrainean vîrstnic, cu mustăți mari, negre. — Ai făcut o treabă bună". Prohorciuk zîmbi și aținti tulumba asupra mustății. Se crăpa de ziuă".

EL: Asta zic și eu povestire! Acum poate fi publicată!

CARNET

Un bogat program editorial

Editura „Goslitizdat" din Moscova, cea mai mare editură sovietică, lucrează în prezent la planul editorial pentru următorii cinci ani.

Dintre colecțiile noi, cea mai interesantă va fi „Biblioteca de literatură universală", a cărei apariție este de pe acum planificată pentru o perioadă de cincisprezece ani. Pentru următorii cinci ani se prevede publicarea unor culegeri din operele monumentale ale literaturii lumii: creațiile scriitorilor antici, cele mai valoroase opere literare ale Renașterii, marile epopei naționale ale popoarelor etc.

În cinstea celei de a 40-a aniversări a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, „Goslitizdat" pregătește o serie nouă din colecția „Biblioteca poetului". În 1956 vor apare peste 10 volume de poezii și poeme, de Blok, Briusov, Esenin, D. Bednîi, Isakovski, Tihonov, Tvardovski ș. a.

În 1956 va apare o colecție nouă: „Monumente ale gîndirii estetice și critice universale". Primele cărți din această serie vor fi „Poetica" lui Aristotel, „Arta poetică" de Boileau, „Laocoon" de Lessing, articolele despre artă și literatură ale lui Plehanov. E în pregătire o nouă „Bibliotecă istorico-literară". În cursul anului viitor se va termina publicarea culegerilor complete de opere ale lui Aksakov, Turghenev, Cehov, Vs. Vișnevski, Gorbatov, Sergheev-Țenski, Șevcenko, V. Hugo și Jack London. Va începe editarea a zece ediții noi: Leskov (12 vol.), Dostoevski (10 vol.), Prișvin, M. Șaghinian și Kataev (cîte 6 vol.), Panfiorov (5 vol.), Upit, Franko și Heine (cîte 10 vol.), Bajov (5 vol.), precum și culegeri din opere de O. Forș, Lesea Ukrainka și Mao Dun.

Pentru anul următor, 1957, se prevede publicarea unor culegeri în cîte șase volume ale operelor lui Pușkin și Belinski, și a unei ediții în 20 de volume a operelor lui Lev Tolstoi, și 12 volume din scrierile lui Saltîkov-Șcedrin. Literatura sovietică va fi prezentată prin culegeri din operele lui Gladkov (8 vol.), Vs. Ivanov (6 vol.), Paustovski (5 vol.) ș. a. Din literatura de peste hotare vor apare scrierile lui Dickens (28 vol.), M. Twain (8 vol.), A. France (14 vol.) ș. a.

Totodată „Goslitizdat" va mai publica în următorii ani cîteva culegeri interesante, printre care: patru volume de povestiri ruse din a doua jumătate a secolului XIX, traduceri din poezia cehă, persană, indiană, japoneză, sîrbă, albaneză, islandeză etc. (în total 14 culegeri).

Planul de perspectivă al editurii prevede editarea a numeroase culegeri de opere alese din scriitori clasici și contemporani, precum și de opere în ediții separate. Numai în 1956, „Goslitizdat" va edita 547 titluri cărți, într-un tiraj total de aproape 80 milioane exemplare.

Noua stagiune la teatrul „Mossoviet"

În noua stagiune, teatrul „Mossoviet" va prezenta o seamă de spectacole pe teme actuale, luate din viața oamenilor sovietici.

Teatrul, care își propune să prezinte 6—7 spectacole noi, are în pregătire piesa lui L. Zorin, „Alegerea". Tema piesei o constituie atitudinea oamenilor sovietici față de proprietatea socialistă, lupta lor împotriva carierismului. Piesa va fi montată de I. Zavadski. Premiera următoare va fi piesa dramaturgului francez Jean Paul Sartre, „Lizzi Mac Cay". S. Iutkevici, cu asentimentul lui J. P. Sartre, a redactat pentru teatru o variantă nouă, ce are la bază piesa și scenariul filmului cu același nume. Rolul principal îl deține Liubov Orlova, artistă a poporului din U.R.S.S.

În cursul acestei luni, teatrul va prezenta comedia „Doamna ministru" a dramaturgului iugoslav B. Nușici. Rolurile principale vor fi deținute de V. Mareșkaia, artistă a poporului din U.R.S.S., R. Pleatt, artist al poporului din R.S.F.S.R. ș.a.

Teatrul va monta piesa lui V. Sardou și H. Morreau „Cathérine Lefèvre" („Madame Sans-Gêne") cu V. Mareșkaia în rolul principal.

Repertoriul shakespearian al teatrului se va îmbogăți în actuala stagiune cu două piese noi: comedia „Nevestele vesele din Windsor", tradusă de M. Morozov, și tragedia „Richard al III-lea" în tălmăcirea poetului S. Marșak.

V. I. JOLTOK: „Iarna a sosit" — Galeria de plastică a R.S.S. Belorusă.

Conferința de presă cu membrii delegației A.R.L.U.S. care a vizitat Uniunea Sovietică

La sediul Consiliului General A.R.L.U.S. a avut loc la 15 noiembrie o conferință de presă în cadrul căreia membrii delegației A.R.L.U.S., care a vizitat Uniunea Sovietică cu prilejul Lunii prieteniei romîno-sovietice, au împărtășit reprezentanților presei române și străine din Capitală impresiile lor despre vizita făcută în marea țară a socialismului la invitația Asociației unionale pentru legăturile culturale cu străinătatea (VOKS).

Conferința a fost prezidată de tov Ofelia Manole, vicepreședinte al Consiliului General A.R.L.U.S.

Acad. **I. Gh. Maurer**, conducătorul delegației, a arătat că delegația noastră a fost primită în U.R.S.S. cu deosebită prietenie și cordialitate. Oamenii sovietici au manifestat un viu interes pentru realizările poporului nostru pe calea construirii socialismului.

Delegația noastră — a spus tov I. Gh. Maurer — a avut posibilitatea, datorită grijii pline de atenție a VOKS-ului, să facă o serie de vizite să întreprindă călătorii în U.R.S.S. care i-au înlesnit cunoașterea unora din marile realizări ale construcției comuniste, precum și a minunatelor comori de artă aflate în Moscova, Leningrad și alte orașe sovietice. De asemenea, delegația a putut vizita locuri istorice, monumente, muzee, în legătură cu Marea Revoluție Socialistă din Octombrie.

Am văzut înălțîndu-se mărețe edificii în toate orașele pe care le-am vizitat. Moscova însăși face impresia unei imense păduri de macarale. Revenit după 7 ani la Moscova, am văzut — în locuri pe care nu de mult nu era înălțată nici o clădire — cartiere noi de dimensiunile unor adevărate orașe. Se construiește mult și într-un ritm vertiginos nu numai la Moscova dar și la Leningrad, Tbilisi și alte orașe.

Membri ai delegației noastre au ținut conferințe și referate. Oamenii sovietici au arătat un deosebit interes pentru tot ce se realizează la noi și totodată ne-au împărtășit pe larg tot ceea ce putea să ne intereseze din munca și realizările lor.

Un alt aspect important al vizitei noastre — a spus în continuare vorbitorul — a fost acela al informării reciproce asupra problemelor muncii noastre. Fiecare membru al delegației pe linia specialității sale, a luat contact cu o serie de colective și de personalități din U.R.S.S., realizîndu-se un schimb rodnic de vederi și de experiență.

Atît la Moscova, cît și la Tbilisi, delegații au luat parte la adunări festive consacrate prieteniei romîno-sovietice. Delegația a avut cinstea de a participa ca invitată la ședința festivă a oamenilor muncii din raionul Krasnaia Presnia, consacrată zilei de 7 Noiembrie și la parada și demonstrațiile de 7 Noiembrie de la Moscova.

Acad. I. Gh. Maurer a vorbit despre uriașul entuziasm cu care poporul sovietic a sărbătorit cea de-a 38-a aniversare a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, despre grandioasa demonstrație a oamenilor muncii din Moscova, care și-au manifestat atașamentul de neclintit față de P.C.U.S., de guvernul sovietic, voința lor fermă de a lupta pentru pace și înțelegere internațională.

Mecanicul de locomotivă **Ștefan Lungu**, Erou al Muncii Socialiste, a înfățișat bogatele învățăminte culese din contactul cu feroviarii sovietici. La triajul din Leningrad — a spus tov. St. Lungu — am văzut instalații automatizate, care permit o dirijare ușoară și fără greș a manevrelor, am văzut metodele înaintate de muncă utilizate la repararea locomotivelor pentru realizarea de economii de combustibil etc.

Vorbitorul a descris călătoria făcută pe o locomotivă împreună cu tînărul mecanic sovietic, Arkadii Dmitrievici Motov, care conducea un tren pe distanța Moscova-Reazan și înapoi. M-a impresionat profund — a spus el — curățenia exemplară în care era ținută locomotiva. Ea era înzestrată cu aparate electrice de semnalizare, cu comenzi mecanizate care asigurau o conducere ușoară, cu toate garanțiile de siguranță a trenului și de protecție a mecanicului. La capetele de secții de cale ferată, feroviarii au la dispoziție dormitoare, cantine deschise în permanență, băi, cluburi etc. Toate acestea ne-au arătat clar grija adîncă față de om a statului sovietic. Mecanicii sovietici s-au interesat de inovațiile ceferiștilor noștri.

De neuitat va rămîne pentru noi toți primirea caldă și dragostea cu care muncitorii și toți oamenii sovietici ne-au înconjurat. Împărtășindu-ne experiența lor vastă de muncă în construirea socialismului și a comunismului.

Poetul **Cicerone Theodorescu**, laureat al Premiului de Stat, care a vorbit despre marele interes pe care oamenii sovietici îl manifestă pentru cultura română, a spus printre altele:

Senzația puternică de prospețime, de înnoire, de spor personal, de adînc cîștig moral, este, cred, trăsătura caracteristică a unei vizite în Uniunea Sovietică. Am simțit cu toții că ne găsim acolo nu numai în calitate de membri ai unei delegații oficiale, dar ca niște oaspeți într-o primitoare casă de prieteni.

Vorbitorul a subliniat cît de fructuoase au fost discuțiile pe care le-a avut cu o serie de scriitori sovietici dintre care unii ca Ștefan Șcipaciov sînt bine cunoscuți cititorilor din țara noastră, precum și cu colectivele redacționale ale revistelor literare „Literaturnaia gazeta", „Neva" — Leningrad, „Mnatobi" — Tbilisi, „Inostrannaia literatura".

Scriitorii și editurile sovietice nutresc o vie preocupare de a face să apară în Uniunea Sovietică cele mai bune lucrări ale literaturii noastre clasice și contemporane.

Am aflat, de pildă, cu plăcută surpriză, că Antologia poeziei românești, care știam că este în lucru, era de acum gata. Sînt gata de tipar, fiind programate să apară în 1956, un volum din operele maestrului Sadoveanu, un volum Delavrancea, o culegere în două volume „Nuvela română" și volumul tînărului scriitor Nicuță Tănase „M-am făcut băiat mare". În anul 1957 vor mai apare volume din operele lui Coșbuc și Beniuc, în 1958 din opera lui Alecsandri etc.

Tov. **Octav Livezeanu**, vicepreședinte al Consiliului General A.R.L.U.S., a subliniat că vizita delegației A.R.L.U.S. în U.R.S.S. a avut loc într-un moment cînd poporul sovietic sărbătorește marile succese realizate în îndeplinirea celui de-al cincilea plan cincinal, moment în care construcțiile comunismului se desfășoară din plin. Din ce în ce mai mulți oameni din întreaga lume se conving că drumul indicat de U.R.S.S. este drumul omenirii în viitor.

Se știe că necesitatea stabilirii unor contacte cît mai strînse, care să servească scopurile păcii și prieteniei între popoare, este una din problemele internaționale de mare însemnătate a zilelor noastre. În U.R.S.S. am putut constata cum aceste contacte se realizează pe scară tot mai largă. Am avut prilejul să întîlnim nenumărați vizitatori din toate țările, veniți fie ca turiști, fie ca membri ai diferitelor delegații.

În continuare, tov. Octav Livezeanu a ilustrat prin exemple grăitoare uriașul avînt constructiv care se observă în Moscova, Leningrad și în toate celelalte orașe sovietice mari și mici. În Moscova s-au înălțat, numai de la Marea Revoluție Socialistă din Octombrie încoace, 10.000.000 m.p. de construcții, mai mult decît în cei 800 de ani de existență a Moscovei pînă la revoluție.

Expoziția agricolă unională este pe cale de a fi întregită cu o mare expoziție industrială și de construcții, pentru a oglindi astfel întreaga viață economică a U.R.S.S.

Tov. O. Livezeanu a scos în relief interesul viu manifestat de oamenii sovietici pentru realizările de la noi, pentru felul cum se aplică creator experiența sovietică în R.P.R.

Membrii delegației vor căuta să înfățișeze maselor largi de oameni ai muncii din țara noastră bogatele învățăminte trase din călătoria făcută în marea țară a socialismului.

În Armenia Sovietică

Este minunată natura Transcaucaziei, toamna! După ce ne îndepărtăm de coasta Mării Negre și trecem de munții împăduriți ai Gruziei, apar sub cerul de azur ai sudului munții străvechi ai Armeniei. Sub aripile avionului strălucesc în bătaia razelor soarelui apele albastre, cu reflexe argintii ale marelui lac de munte Sevan. În depărtare se văd cele două piscuri conice ale Araratului, care domină întregul peisaj fermecător al Armeniei. Munții înveștmîntați în păduri și cu pășuni alpine, alternează cu stînci pleșuve și arse de soare. „Toamna aurie a Armeniei", obișnuiesc să spună localnicii. Într-adevăr, sînt aurii pădurile din munți, sînt aurii cîmpiile colhozurilor bogate în vii și livezi cu piersici, care se coc toamna sub razele soarelui încă arzător!

Revedeam Republica Sovietică Socialistă Armeană după 10 ani. În acest răstimp, au fost îndeplinite două planuri cincinale, care au schimbat nu numai înfățișarea orașelor și au transformat Armenia într-o republică industrializată și electrificată, ci și natura. Pe dealurile din jurul Erevanului, unde cu 10 ani în urmă abia se vedeau cîțiva pomi, azi cresc păduri și livezi; insula din lacul Sevan s-a unit cu țărmul și formează o peninsulă, fiindcă apele lacului au scăzut, fiind folosite în mod rațional de stațiunile hidroelectrice de pe cascada Sevan-Zangu și pentru irigație.

Capitala Republicii, Erevan, este aproape de nerecunoscut. Bulevarde noi, asfaltate, cu o lățime de 20—60 m. au fost construite după planul cunoscutului arhitect acad. Al. Tamanian. Cartiere noi, cu case de piatră, s-au ridicat pe locurile încă virane în 1945. Repatriații armeni veniți din Siria, Liban, Iran, Egipt, Franța, S.U.A., Romînia, Bulgaria și alte țări, și-au construit case noi în Erevan și împrejurimi, cu creditele acordate de stat. Erevanul s-a îmbogățit cu sute de clădiri monumentale: o sală a filarmonicii cu 1.400 de locuri, o clădire nouă a Politehnicii, frumoasele clădiri din Piața Lenin — care alcătuiesc un izbutit ansamblu arhitectonic — marele monument al victoriei, înalt de 51 m. și care, de pe platoul Kanakerului, domină întregul oraș, o serie de clădiri administrative impunătoare, poduri largi peste rîul Zangu care trece prin Erevan, numeroase clădiri frumoase de fabrici și locuințe. Nu în zadar un vizitator din S.U.A. a declarat: „La voi, fabricile seamănă a case de locuit, iar la noi, casele de locuit seamănă a fabrici".

Stilul sobru, dar elegant, al arhitecturii armene, cu tradiții milenare, folosirea în construcții a tufului vulcanic în diferite culori, ca trandafiriu violet, roșu, galben, portocaliu, gălbui, dau orașului un aspect feeric.

Noaptea, Erevanul este o mare de lumini. De pe înălțimile din jur îți se oferă o priveliște încîntătoare: străzile și bulevardele drepte, luminate în toată lungimea lor ca ziua, reclamele de neon multicolore, vitrinele cu lămpi fluorescente, ferestrele caselor, fîntînile arteziene luminate în mai multe culori, farurile autobuselor, troleibuselor, tramvaielor, mașinilor, care scînteiază de-a lungul străzilor. Armenia este bogată în energie electrică! Din 1945 încoace

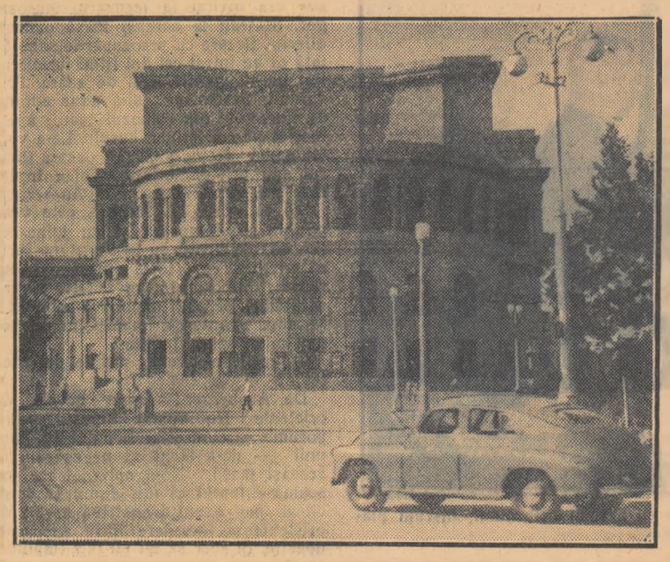

Teatrul de Operă și Balet „Al. Spendiarian" din Erevan

au fost construite o serie de hidrocentrale, printre care cele mai însemnate sînt hidrocentrala subterană de la Sevan, cu o putere instalată de 34.000 kw. și hidrocentrala de la Ghiumiuș, pe cursul rîului Zangu, cu o putere de 224.000 kw. Toate centralele electrice ale Armeniei Sovietice sînt legate într-o rețea unică, iar cele mai multe sînt telemecanizate, fiind conduse din Capitală. Cu un consum anual de energie electrică de 1.620 kw.-ore pe cap de locuitor, Armenia întrece în prezent țări ca Italia, Austria, Franța, Belgia, Germania occidentală și Anglia, cunoscute pentru resursele lor de energie electrică. Datorită abundenței de energie electrică și prețului de cost redus (1 kw revine la 2 copeici) a luat un mare avînt, în ultimii ani, industria electrotehnică, electrochimică și a început electrificarea căilor ferate. Pe distanța Leninakan-Sanahin, în munții din nordul Armeniei, am călătorit cu trenul electric. În prezent se lucrează la extinderea acestei linii.

Deosebit de importantă este hidrocentrala subterană de la Sevan, terminată în 1949, pe care am vizitat-o. Aflată în imediata apropiere a lacului Sevan, centrala este săpată într-un pămînt stîncos, la 60 m. sub nivelul apei, atingînd în unele locuri adîncimea de 100 m. Ascensorul coboară 16 etaje sub pămînt, ducîndu-te într-o mare sală subterană, frumos împodobită și luminată din plin, cu ferestre prin care îți pare că vezi cerul. În această sală sînt instalate cele două puternice generatoare ale centralei. Pînă la turbinele prin care trec apele lacului, mai cobori încă 2 etaje. Apele care pun în mișcare turbinele se scurg apoi printr-un tunel lung de 6 km. pînă la rîul Zangu. Pentru a feri sălile mașinilor de infiltrarea apei din pămînt, întreaga clădire subterană este apărată de încă un perete de beton, care o izolează complet.

La suprafață se văd doar transformatoarele stației și clădirea administrației. Deși un dispecer supraveghează funcționarea centralei la fața locului, bunul ei mers este urmărit și din Erevan, de la 70 km distanță.

Liniile de înaltă tensiune, care pleacă de la Sevan, escaladează munții, se unesc cu liniile care transportă energia electrică de la alte hidrocentrale și alimentează orașele, satele și industriile Armeniei.

Sute de noi fabrici și uzine s-au ridicat în anii celor două cincinale postbelice în R.S.S. Armeană. În anii de după război și-au început producția de masă uzina de aluminiu (una din cele mai mari din Uniunea Sovietică), uzina de produse electrotehnice, fabrica de cauciucuri-auto, de ceasornice, de biciclete, de piese de schimb pentru automobile, de compresoare, de strunguri, de polivinilacetat, fabrici de coniac și vin, de conserve, zahăr, o fabrică de stofe de lînă, o mare fabrică de mătase și altele.

Dintre noile fabrici, le-am vizitat pe cea de ceasornice și cea de produse electrotehnice.

Situată pe înălțimile cartierului Arabkir din Erevan, într-o clădire frumoasă din tuf trandafiriu, cu colonade și arcade, cu ferestre mari, fabrica de ceasornice este dotată cu mijloacele tehnice cele mai moderne și cu cîteva linii automate. De pe cele două benzi rulante ale fabricii, ies zilnic peste 5.000 de ceasornice de masă și deșteptătoare, în 12 modele diferite. Fabrica se află în plină dezvoltare. Cînd întreprinderea va lucra cu întreaga sa capacitate, va produce anual 2 milioane de ceasornice, printre care și ceasuri brățară.

În această fabrică lucrează numeroși repatriați din străinătate. Am făcut cunoștință printre alții, cu Levon Bogosian, un tînăr de 23 ani, repatriat cu părinții din Liban. Bogosian este fruntaș în producție și foarte apreciat ca montor. El cîștigă între 1.500—2.000 ruble pe lună, iar în septembrie a cîștigat 3.000 ruble.

De mare importanță pentru economia Republicii este uzina de produse electrotehnice. Dintr-un bulevard, la marginea Erevanului, intrăm pe poarta artistic lucrată în fier forjat, în curtea uzinei. Este greu de cuprins cu ochii suprafața imensă pe care se întind corpurile și atelierele uzinei. Străzi asfaltate duc de la un corp la celălalt. În prezent, lucrează aici aproape 6.000 de muncitori, iar pînă în 1960, numărul lor va ajunge la 12.000. Uzina produce o mare varietate de produse, de la transformatoare de 550 kw/A. generatoare, motoare electrice și grupuri electrogene mobile de 60 kw putere, pînă la lămpi de masă și fiare de călcat.

Ca peste tot în Uniunea Sovietică, și aici se pune mare preț pe ridicarea nivelului profesional și cultural al muncitorilor. Pe lîngă uzină funcționează o școală tehnică medie, o școală medie serală și un institut electrotehnic prin corespondență. Mulți muncitori învață în aceste școli.

Ca și industria, agricultura colectivizată a Republicii Sovietice Socialiste Armene a cunoscut un mare avînt în ultimii 10 ani. Am vizitat colhozul „Comuna din Paris" din satul Stepanavan. În acest colhoz milionar se cultivă vița de vie, bumbac și legume. Afară de aceasta, colhozul posedă o fermă avicolă și 5 ferme de creștere a vițelor. Electricitatea, mecanizarea sînt larg introduse în fermele colhozului. În ultimii ani a crescut considerabil randamentul la hectar al culturilor, cît și venitul colhoznicilor.

În timp ce în 1945 colhozul a obținut 26 chintale de struguri la hectar, în 1954 a obținut 128 chintale. Pentru o zi-muncă s-a plătit, în 1946, 12 ruble, iar în 1954, 37 ruble. În prezent, colhozul are la bancă 7 milioane ruble în contul fondului indivizibil. Colhozul posedă 9 autocamioane și un automobil „Pobeda". Afară de aceasta, 90 de colhoznici au turisme proprii. Din fondurile indivizibile au fost construite Casa de cultură a colhozului, o clădire din tuf violet, cu colonade și frumoase sculpturi în piatră, avînd o sală de cinematograf și teatru, o sală de gimnastică, o bibliotecă cu 80.000 de volume și o stație de radioficare. Comuna este în întregime electrificată și radioficată.

Înflorește necontenit Armenia Sovietică. În familia frățească a popoarelor sovietice, poporul armean pășește cu încredere spre viitorul de aur al comunismului.

T. TER GRIGORIAN

Cercetătorii tainelor subsolului

Timp de o lună și jumătate, o brigadă de exploratori a Academiei de Științe a U.R.S.S., sub conducerea acad. D. I. Șcerbakov, a cercetat bazinele riurilor Kolima, Indighirka și Iana, din Extremul Nord-Est al U.R.S.S. Ea a parcurs cu avionul Ciukotka și a ajuns pînă la Anadîr, Ghijiga și Iakutsk, efectuînd în total vreo 25.000 kilometri.

— Cele văzute — a declarat acad. Șcerbakov — au întrecut tot ce ne-am închipuit despre acest ținut minunat. Sînt aici uriașe întinderi virgine, munți de o frumusețe de nedescris, imense bogății minerale în subsol. Taigaua e acoperită cu păduri prin care mișună animale sălbatice și e străbătută de riuri ce se revarsă pe sute de kilometri. Sînt mii de lacuri pline de pește și vîlcele cu izvoare fierbinți. S-au făcut cercetări pentru punerea acestor bogății naturale în slujba omului sovietic.

Studierea complexă a forțelor de producție din R.S.S.A. Iakută, din regiunea Magadan și Kamciatka, ce se va desfășura în colaborare cu instituțiile locale de cercetări științifice, va contribui ca în anii următori să se valorifice pe scară și mai largă aceste teritorii uriașe, să se exploateze subsolul și să se organizeze mai bine vînătoarea și pescuitul.

Petrolul celui de-al doilea Baku, sărurile de potasiu de lîngă Ural, gazele de la Saratov, cărbunele din bazinul Peciorei, fierul din regiunea Angarei și de dincolo de Ural, apatita din munții Hibini, fosforitul din Karatau, bauxita din munții Ural, metalele nefieroase și metalele rare din Kazahstan, aurul și cositorul de pe Kolîma și multe alte bogății și zăcăminte uriașe, descoperite și studiate de geologii sovietici, constituie o bază puternică de materii prime pentru industria grea.

Această bază de materii prime minerale se dezvoltă cu fiecare an. În ultimul timp, geologii sovietici au descoperit noi zăcăminte minerale bogate în Siberia, Kazahstan, Asia Mijlocie. Ei au indicat noi regiuni cu mari perspective de dezvoltare, datorită resurselor lor de petrol, minereu de fier, cărbune. S-au descoperit zăcăminte uriașe de minereu de fier în Uralul de sud, zăcăminte de fosforiți în Kazahstanul de nord, sulf în Ucraina. S-a constatat că Donbassul subteran se întinde pînă departe spre vest. În urma cercetărilor, s-au elaborat proiecte pentru valorificarea noilor zăcăminte minerale, precum și pentru construcția întreprinderilor industriale corespunzătoare.

Geologii și geofizicienii vor explora în anii următori noi zăcăminte bogate de metale nefieroase, fieroase și rare, zăcăminte de petrol, de aluminiu și cărbune cocsifiabil și vor căuta îngrășăminte minerale.

În această privință există posibilități mari. Se va studia stratigrafia complexurilor sedimentare din formațiunea cutată Mongolo-Ohotsk, care sînt bogate în zăcăminte de metale nefieroase, în minereuri de fier și în aur. Au fost făcute primele cercetări privind formațiile jurasice bogate în cărbune din bazinul Irkutsk, din depresiunea Viliui și din regiunea munților Verhoiansk. De curînd, a început studierea stratigrafiei și faunei depunerilor silurice și cambriene de pe platforma siberiană, bogate în petrol și sare. Cercetările făcute acolo, precum și în alte părți vor duce la descoperirea de noi zăcăminte de diferite minereuri solide și de petrol.

Mai de mult, geologul colinda mari întinderi pe jos sau, în cel mai bun caz, călare. Avea instrumente simple: busola de miner, ciocanul geologic, aneroidul și lupa. Acum geologul folosește avionul, cu ajutorul căruia poate face ridicări geologice din aer, precum și numeroase aparate și instrumente pentru lucrările aerogeologice și aerogeofizice. Uneori, observațiile geologului se înregistrează automat. Există diverse aparate pentru diagnosticarea mineralelor.

Fondul de zăcăminte ușor de descoperit și de valorificat se reduce treptat. Trebuie căutate noi zăcăminte și noi feluri de materii prime ascunse în adîncime, în medii geologice complicate. În această direcție, sînt de mare ajutor geofizica și sondajul adînc de verificare. Explorările geologice prin sondaje la 2.000—3.000 de metri au deschis drum cercetării subsolului marilor suprafețe netede. În Uniunea Sovietică s-a creat o rețea de sonde adînci, pe care se sprijină acum toate cercetările geologice, geofizice și geochimice.

Geofizica de explorare a înregistrat succese remarcabile. Magnetometria, gravimetria și seismica dezvăluie, ca și razele roentgen, structura adîncurilor pămîntului la o adîncime de cîțiva kilometri și servesc la descoperirea zăcămintelor de petrol, cărbune ș.a.

În practica cercetărilor științifice, s-au înrădăcinat metodele de cercetare aeriană. Cercetările efectuate din avion identifică uneori nemijlocit zăcăminte de fier, zăcăminte radioactive ș.a.

În U.R.S.S., metodele de cercetare aeriană au fost folosite întîia oară pentru căutarea petrolului pe fundul mării, în Marea Caspică. Fundul mării e fotografiat, cu toate că e acoperit de un strat de apă destul de gros. În astfel de fotografii se vede clar relieful fundului mării, cu creste subacuatice, bancuri de nisip, parcele acoperite cu vegetație subacuatică etc. Fotografiile aeriene pot fi folosite și pentru întocmirea de hărți ale fundului mării spre litoral, care au deosebită însemnătate în navigație, în construcții hidrotehnice și în economia piscicolă.

Geologii și geofizicienii sovietici au făcut interesante cercetări în oceane. Ei au descoperit în Arctica un lanț muntos subacuatic ce se întinde de la insulele Novosibirsk spre insulele din nordul Mării Baffin (Canada). În vestul și estul acestui lanț, au fost descoperite depresiuni mari.

Una din cele mai importante probleme științifice ale geologiei este determinarea legilor după care se așează zăcămintele minerale în funcție de particularitățile structurii geologice a teritoriului U.R.S.S. Rezultatele obținute în acest domeniu îngăduie ca, într-un viitor apropiat, să se alcătuiască hărți geologice cu prognoze privind diversele zăcăminte minerale pe teritoriul republicilor unionale.

Geologii străini rămîn uimiți de proporțiile uriașe ale lucrărilor de explorare și cercetare ce se desfășoară în U.R.S.S. Economia națională sovietică în rapidă creștere, face necesară dezvoltarea prin toate mijloacele a bazei de materii prime minerale și descoperirea de noi rezerve de zăcăminte.

La această acțiune, participă zeci de mii de geologi sovietici.

Viața A.R.L.U.S.

Sprijinul prețios al activului obștesc

Dr. G. CIURCHIAN
vicepreședinte al consiliului regional A.R.L.U.S.-Bîrlad

Precizînd principalele sarcini ale Asociației noastre, Rezoluția celui de al IV-lea Congres A.R.L.U.S. cere organizațiilor noastre să-și ridice la un nivel mai înalt munca de prezentare a bogatei realități sovietice, a politicii de pace a U.R.S.S. și, în același timp, să-și îmbunătățească metodele de muncă, folosind forme vii și variate. Totodată, Rezoluția indică și mijloacele pentru realizarea importantelor sarcini ce revin în prezent Asociației noastre.

„A.R.L.U.S.-ul — se arată în Rezoluție — își va putea desfășura cu succes munca, dacă în toate acțiunile sale se va sprijini pe un larg activ obștesc, format din oameni de diferite profesiuni și de diferite categorii sociale".

Traducerea în viață a acestei indicații este în momentul de față una din sarcinile cele mai importante. Activitatea de pînă acum ne-a arătat că, fără sprijinul unui larg activ obștesc, consiliile regionale și raionale A.R.L.U.S. nu pot rezolva satisfăcător complexul de probleme ce le stau în față.

O prezentare competentă, prin forme vii, atractive, a bogatei experiențe sovietice în industrie, tehnică, agricultură, artă, literatură, știință, a realizărilor oamenilor sovietici, nu se poate face fără sprijinul unui activ obștesc, format din specialiști în diferite ramuri de activitate, care studiază și sînt la curent cu actualitatea sovietică și, în același timp, își cunosc locul lor de muncă și cerințele acestuia.

În regiunea Bîrlad, atît consiliul regional A.R.L.U.S. cît și consiliile raionale s-au convins din practica activității de fiecare zi de necesitatea atragerii și organizării unui larg activ obștesc. Mai ales în perioada Lunii prieteniei, noi ne-am bucurat de sprijinul unui număr însemnat de ingineri, profesori, medici, oameni de artă, agronomi etc. care și-au pus cu dragoste și devotament cunoștințele și capacitatea lor de muncă în slujba nobilei cauze a prieteniei romîno-sovietice.

Pe lîngă consiliul regional A.R.L.U.S. Bîrlad funcționează astăzi un număr de colective alcătuite din membri ai activului obștesc și a căror menire este să sprijine cu competență activitatea organizațiilor A.R.L.U.S. Cu ajutorul acestor colective, consiliul regional a izbutit să organizeze o serie de acțiuni ca, de exemplu, deschiderea în majoritatea centrelor raionale a unor expoziții cu produse agricole obținute în urma aplicării experienței înaintate a agrotehnicii sovietice, să inițieze întîlniri între fruntașii în producție și ai recoltelor bogate și ceilalți muncitori și țărani muncitori, schimburi de experiență, demonstrații practice ș.a. De asemenea, numeroși medici, ingineri și profesori au luat cuvîntul în cadrul manifestărilor A.R.L.U.S. prezentînd cuceririle științei, tehnicii și culturii sovietice.

Sprijinindu-se pe activul obștesc, consiliul regional are posibilitatea să fie la curent cu cele mai importante și mai actuale probleme pe care le ridică viața economică și culturală a regiunii și, cunoscîndule, să vină în sprijinul rezolvării lor. Așa, de pildă, colectivul de ingineri care se ocupă cu problemele agriculturii — condus de ing. V. Lazu — a sesizat consiliul regional de necesitatea organizării unei mai temeinice munci de răspîndire a experienței viticultorilor sovietici printre viticultorii din regiunea noastră, pregătind în același timp o serie de materiale documentare și broșuri pe baza cărora să se poată trece la această acțiune.

Bune rezultate în direcția antrenării și folosirii activului obștesc au obținut și unele consilii raionale. Așa, de pildă, consiliul raional A.R.L.U.S. Tecuci și-a atras un activ alcătuit din aproape 100 de oameni ai muncii: medici, profesori și învățători, agronomi și ingineri agronomi, țărani fruntași ai recoltelor bogate care aplică experiența înaintată sovietică și care sînt dornici să împărtășească din cunoștințele lor celor ce muncesc. Cu toate acestea, consiliile A.R.L.U.S. din aceste raioane nu se folosesc de sprijinul prețios pe care-l pot căpăta de la acești oameni ai muncii. Așa, de pildă, în raionul Murgeni, în această perioadă a lucrărilor agricole de toamnă, consiliul raional A.R.L.U.S. n-a inițiat nici o acțiune prin care să prezinte experiența sovietică în executarea arăturilor adînci de toamnă, a însilozării furajelor ș.a.

O altă deficiență, care se manifestă în munca consiliilor raionale, o constituie lipsa unei continuități în munca cu activul obștesc. În raionul Focșani, de pildă, în perioada Lunii prieteniei, consiliul raional A.R.L.U.S. s-a bucurat de sprijinul unui larg activ obștesc, în rîndul căruia se aflau oameni ca ing. I. Bobeanu, tehnicianul Iosif Opîrtan ș.a. care au arătat dragoste, interes față de activitatea A.R.L.U.S. După încheierea Lunii prieteniei, consiliul raional Focșani n-a mai antrenat în muncă activul obștesc și s-a mulțumit să ducă doar acțiunea de difuzare a materialelor documentare și broșurilor A.R.L.U.S.

Lucrările Congresului au scos la iveală faptul că unele organizații A.R.L.U.S. îmbogățesc munca vie cu oamenii prin metode de muncă birocratice, formale. Acest lucru se constată adesea și în munca noastră cu activul obștesc. Nu toate consiliile raionale A.R.L.U.S. se îngrijesc ca membrii activului obștesc să fie antrenați în acțiuni corespunzătoare cu preocupările și pregătirea profesională a fiecăruia. De asemenea, în unele raioane, ca Adjud și Zeletin, consiliile A.R.L.U.S. se rezumă doar la a cere membrilor activului obștesc rapoarte și situații statistice lunare cu privire la manifestările organizate de aceștia fără a se interesa de calitatea acestor manifestări și a stimula munca membrilor acestui activ. Asemenea metode birocratice de muncă frînează activitatea noastră, înăbușă spiritul de inițiativă al maselor.

Decis să traducă în fapt hotărîrile celui de al IV-lea Congres A.R.L.U.S. și să depună tot efortul pentru îmbunătățirea activității organizațiilor A.R.L.U.S. din regiunea Bîrlad, consiliul regional a luat o serie de măsuri menite să ducă la lichidarea lipsurilor ce s-au manifestat în munca de pînă acum cu activul obștesc.

În acest scop, vom desfășura o susținută muncă de îndrumare a fiecărui consiliu raional, a fiecărui activist pentru ca să fie pe deplin convinși de necesitatea și rolul important al activului obștesc în activitatea noastră.

De asemenea, vom urmări ca fiecare membru al acestui activ să fie la curent cu actualitatea sovietică, pentru a putea face o prezentare promptă a ceea ce apare nou în fiecare domeniu de activitate din U.R.S.S.

În lumina indicațiilor celui de al IV-lea Congres A.R.L.U.S. să intensificăm munca și să ridicăm rolul activului obștesc, care poate și trebuie să devină cu adevărat un sprijin de nădejde în activitatea noastră.

In tabără de cîmp a lui Ivan Șatki

Tabăra de cîmp a brigăzii de tractoare de la S.M.T. Mihailovskaia, condusă de Ivan Șatki, este înconjurată de o mulțime de plopi piramidali. Chiar pe teritoriul taberei de cîmp se află o vie, iar în centrul ei — un strat dreptunghiular pentru flori.

Nouă luni pe an mecanizatorii lucrează pe cîmpiile colhozului. Direcția S.M.T. și conducerea colhozului „Lenin", au căutat să creeze tractoriștilor condiții optime pentru o muncă calificată și o odihnă plăcută. Tabăra de cîmp a brigăzii s-a transformat într-o așezare muncitorească bine amenajată, cu un garaj pentru tractoare și mașini agricole, cu o fierărie, un grajd, o baie, cantină, bucătărie, cămin, cu un colț roșu. Aproape toată tabăra a fost electrificată.

Brigada primește regulat ziare și reviste. La colțul roșu există diferite instrumente muzicale; muncitorii au la dispoziție fel de fel de jocuri ca șah, table și domino.

Seara, după lucru, agitatorii organizează convorbiri, citesc cu glas tare literatură beletristică. Zilele de miercuri și vineri sînt consacrate învățămîntului tehnic.

A fost stabilită legătura telefonică cu S.M.T., cu raionul, cu orașul Krasnodar etc.

Brigada lui Ivan Șatki este vizitată des de tractoriști și brigadieri din diferite regiuni ale țării.

Orașul motocicletelor

În munții Ural se află orașul Irbit, vestit mai de mult numai prin iarmaroacele sale. În anii puterii sovietice, el a devenit un însemnat centru industrial, cu multe fabrici și uzine. Produsele combinatului de materiale de construcție din Irbit sînt bine cunoscute pe șantierele marilor hidrocentrale de la Kuibișev, de pe Kama, de lîngă Stalingrad și chiar pe șantierele din Mongolia. Remorcile auto produse de uzina de aici pleacă în eșaloane compacte spre pămînturile înțelenite. Sticla de geamuri, cristalul de oglinzi și sticla ultrarezistentă numită „stalinit", produse în acest oraș, sînt de asemenea mult apreciate.

La Irbit s-a înființat, acum 15 ani, o uzină de motociclete. Ea produce motoare industriale și, desigur, în primul rînd motociclete de diferite mărci.

La un stand special al uzinei, se poate vedea puternica motocicletă „M-72" cu ataș, precum și mașini sportive deținătoare a numeroase recorduri. O motocicletă din ultimul model al mărcii „M-52" a străbătut 15.000 km fără defecțiuni, dovedind excelente calități de exploatare.

Constructorii uzinei au creat un automobil de mic litraj „Belka", la care se folosesc ansamblele de bază ale motocicletei „M-72". Automobilul e calculat pentru patru pasageri, însă poate duce și cinci. Banchetele lui au spătare rabatabile și pot fi ușor amenajate pentru dormit. „Belka" e cel mai ușor automobil cu cinci locuri, de două ori mai ușor decît „Moskviciul", și consumă 6 litri de combustibil la suta de km.

O variantă a „Belkăi" va fi pusă la dispoziția lucrătorilor din agricultură. Ea va putea străbate lesne drumurile grele. Apele, le va trece plutind; în acest scop, ea are și vîsle.

SĂPTĂMÎNA

Scrisoare celor de peste ocean

P. N. Svecinikov, împreună cu activul colhozului, discută planul de însămînțări de toamnă.

„Iată-mă acasă, prieteni! Am traversat oceanul Atlantic, am străbătut Europa și am ajuns în stanița mea, Ust-Labinskaia..."

Piotr Svecinikov, președintele colhozului „Kuban", le scrie noilor săi prieteni, fermieri americani din S.U.A. și Canada. S-a gîndit la scrisoarea asta de mult, încă de cînd s-a întors în stanița, dar l-au copleșit îndată grijile colhozului. Apoi s-a terminat clădirea celui de al doilea club, iar Piotr Svecinikov s-a ocupat personal, împreună cu dirijorul, de cumpărarea instrumentelor pentru fanfară. Apoi 300 de familii s-au mutat în case noi...

Desigur, o să le scrie și despre toate acestea, dar cu altceva ar vrea să înceapă Piotr Svecinikov. Chiar cu întrebarea pe care i-a pus-o un colhoznic bătrîn, în timp ce le împărtășea impresiile sale despre vizita făcută.

— Stai puțin, Petea. Spune-ne mai întîi, ce cred despre noi americanii? Ați găsit un limbaj comun?

— Da, am găsit! i-a răspuns convins Piotr Svecinikov. Limbajul prieteniei sincere pe care o nutresc oamenii cinstiți, mii de muncitori, intelectuali, fermieri, care veneau pe aeroporturi, în piețe publice, la încrucișarea drumurilor, ca să strîngă mîinile membrilor delegației agricole sovietice.

Prietenie... În seara aceea, Svecinikov era invitat la fermierul Ausberger. Stăteau la aceeași masă oameni diferiți, fiecare cu preocupările sale. Și iată că au intrat cei doi fii ai fermierului. Înalți, voinici, arși de soare. Privindu-i, Svecinikov și-a adus aminte de tineretul din colhozul său, ager, însetat de cunoștințe, harnic. Le-a vorbit multă vreme gazdelor despre tînărul său prieten, orfanul Tolea Ianin, care are vîrsta mezinului Ausberger.

„Și te întreb, Ausberger, este oare posibil ca dumneata și cu mine să fim atît de lipsiți de înțelepciune încît să admitem ca o forță dușmănoasă să semene discordia între băieții noștri, să-i ridice pe unul împotriva celuilalt? Mi-aduc aminte că, îmbrățișîndu-ți copiii, mi-ai spus gînditor:

— Prietene, avem nevoie de prietenie!

Da, Ausberger! Avem nevoie de prietenie! Nu numai interesul pentru porumb — cum și-ar fi putut închipui unii — ne-a făcut să ne așezăm la aceeași masă. Ne-a apropiat mai cu seamă faptul că atît dumneavoastră cît și noi avem deopotrivă nevoie de prietenie și încredere între popoarele noastre. Și sper să nu-mi faci imputări că sînt exagerat de optimist cînd ai să afli că le-am spus colhoznicilor noștri că în familiile americane, în mijlocul cărora am avut prilejul să fiu, mi-am dat seama că există o dorință sinceră de prietenie cu poporul sovietic".

Scrisul energic al președintelui umplea pagină după pagină.

Exprimate în numele tuturor colhoznicilor din stanița Ust-Labinskaia, în numele întregului popor sovietic, cuvintele calde de prietenie ale președintelui Piotr Svecinikov, au pornit peste ocean spre fermierii americani.

In Udmurtia

Loc blestemat de exil — așa era cunoscută Udmurtia înainte de Marea Revoluție Socialistă din Octombrie.

Înfloritoarea Udmurtie — așa este numită azi Republica Autonomă Udmurtă. În scurtă vreme, aici a fost creată o industrie puternică și o agricultură mecanizată. Numai în anii primului cincinal, au intrat în funcțiune peste 200 de întreprinderi industriale. Pe locuri virane, în păduri pînă nu de mult virgine, au fost înălțate întreprinderi ale industriei de prelucrare a metalelor și lemnului, înzestrate cu tehnica modernă.

Orașul Ijevsk, capitala Udmurtiei, este vestit prin motocicletele care sînt produse aici.

Noi fabrici ca cea de mobilă, de confecții, paste făinoase, un combinat de piine, de carne ș.a. sînt în curs de construcție la Ijevsk și în alte orașe ale republicii.

În nordul Udmurtiei, izvorăște riul Kama. După ce străbate partea de miazănoapte sub forma unui șuvoi firav de apă, Kama o coteșe brusc spre sud-est. Aici, apele ei se îmbogățesc, clocotesc în albia care le pare prea mică. Dar în curînd ele vor fi zăgăzuite și forța lor uriașă va contribui la înflorirea țării. Lîngă Votcinsk va fi construită o hidrocentrală. Lucrările au luat un mare avînt, stîlpii de fier și beton ai viitorului baraj au și fost turnați.

Dar cîte schimbări s-au petrecut și în soarta oamenilor!

Alexandra Perevoșcikova răsfoiește deseori albumul cu fotografii. ...O fetișcană o privește cu ochi speriați. Se află pentru prima dată în fața aparatului fotografic. Pe atunci, fata simplă de la țară, Șura Perevoșcikova nici nu îndrăznea să se gîndească la studii superioare. Ce mărturisesc celelalte fotografii? Iat-o pe Alexandra Perevoșcikova, doctor în științe medicale, șefă de catedră la Institutul de Medicină din Ijevsk, fotografiată cu un grup de profesori și studenți. Iar în altă fotografie, Alexandra Perevoșcikova vorbește de la tribună ca deputată și membră în Sovietul Suprem al R.A.S. Udmurte.

Nina Antonovna Ivanovna scrie o scrisoare fiicei sale, ingineră la Vladivostok. Nina Antonovna este casnică, iar soțul ei, muncitor la fabrica de motociclete din Ijevsk.

„Draga noastră Lida, îți scriu din noua locuință. Este foarte frumos la noi. Avem un apartament cu tot confortul, ne-am instalat și telefon. Și să vezi ce interesant a fost. În săptămîna aceasta, cele zece blocuri noi — printre care și al nostru — de pe strada Pușkin și-au primit în aceeași zi locatarii...".

O scrisoare obișnuită, așa cum se scriu sute și mii în Udmurtia.

Opera „Pe Donul liniștit"

Romanul lui Mihail Șolohov „Pe Donul liniștit", grandioasă epopee închinată Revoluției și războiului civil, a fost transpus pe scenă. Muzica noii opere sovietice este compusă de I. I. Dzerjinski.

Iată o scenă din tabloul V, în interpretarea unui grup de artiști amatori de la Palatul de cultură „S. M. Kirov" din Leningrad.

Parlamentari belgieni despre vizita lor în Uniunea Sovietică

La invitația Sovietului Suprem al U.R.S.S., Uniunea Sovietică a fost vizitată, recent, de o delegație de parlamentari belgieni, aparținînd tuturor partidelor politice. Delegația a fost condusă de unul din oamenii politici de seamă ai Belgiei, de președintele Camerei deputaților — Huysmans.

Delegația a stat în U.R.S.S. peste trei săptămîni, răstimp în care a vizitat Moscova, Riga, Leningrad, Gorki, Stalingrad, Kiev, Dnepropetrovsk, Tbilisi, Soci. Parlamentarii au vizitat întreprinderi industriale, șantiere, colhozuri, sanatorii, teatre etc. Membrii delegației au discutat cu muncitori și colhoznici, cu studenți precum și cu persoane oficiale.

Chiar în timpul călătoriei delegației prin Uniunea Sovietică, presa belgiană a publicat articole ale delegaților. La întoarcerea în patrie a parlamentarilor, numărul acestor articole a sporit. De mult timp, în presa belgiană nu s-a scris atît de mult despre Țara Socialismului victorios.

Ce spun parlamentarii despre călătoria lor prin U.R.S.S.?

Majoritatea membrilor delegației parlamentare belgiene a plecat în Uniunea Sovietică încredințată de existența „cortinei de fier", de lipsa de posibilitate de a călători liber prin U.R.S.S. și de a sta de vorbă cu oamenii sovietici. Totuși, chiar din primele zile ale vizitei lor în U.R.S.S., realitatea i-a silit să-și schimbe aceste false păreri.

Întorcîndu-se în Belgia, șeful delegației, Huysmans, a declarat la o conferință de presă: „Am fost surprinși de posibilitățile și libertatea pe care le-am avut pretutindeni de a ne documenta asupra tuturor problemelor ce ne interesau". Huysmans a adăugat, în glumă, că el a căutat faimoasa „cortină de fier", însă n-a descoperit-o nicăieri... „Chiar în prima uzină pe care am vizitat-o — scrie în ziarul „Le Soir" un fruntaș al partidului socialist din Belgia, Marc Pierson — ni s-a spus că putem discuta liber cu muncitorii. Imediat am avut o convorbire cu un maistru, cu un muncitor calificat și cu o tînără muncitoare, primind răspunsuri complete chiar la unele întrebări indiscrete".

Vorbind despre călătoria în U.R.S.S., senatorul liberal Charles Moureau subliniază: „Socotesc că dacă ar trebui să-și exprime părerea generală despre călătoria noastră, fiecare din noi ar spune: imaginea Rusiei anului 1955 este imaginea poporului muncind. Preocupat de munca pașnică și creatoare, poporul sovietic se rostește pentru pace și colaborare internațională". De aceea, toți membrii delegației, așa cum a arătat Pierson, s-au convins că „poporul care și-a ridicat atît de repede țara din ruinele războiului și care continuă să construiască universități, școli, spitale, stadioane, case, pe o suprafață totală atingînd milioane de metri pătrați, nu poate dori războiul".

Membrii delegației belgiene care au vizitat întreprinderi industriale, șantiere și colhozuri nu-și pot ascunde uimirea față de înaltul grad de înzestrare tehnică a economiei sovietice. „La Moscova, scrie Moureau, am văzut clădirea unei școli, planificată pentru 800 de elevi, care fusese construită în 72 de zile. Mai trebuie subliniat, oare, că pentru a face acest lucru este necesar să se folosească cele mai moderne metode și cele mai perfecționate mijloace?" Folosirea pe șantierele de construcție a unei puternice tehnici moderne a fost subliniată și de ceilalți membri ai delegației.

În articolele lor, parlamentarii au acordat multă atenție condițiilor de muncă din întreprinderile U.R.S.S., problemei salarizării diferitelor categorii de muncitori și funcționari, planificării producției socialiste. Într-unul din articolele sale, în care vorbește amănunțit despre organizarea muncii în întreprinderile industriale, Pierson scrie: „Am putut constata că, în U.R.S.S., normele nu sînt prea mari. Ritmul muncii ni s-a părut, pretutindeni, rezonabil".

Pierson subliniază buna organizare a sistemului sovietic de ocrotire a sănătății. El arată că, în U.R.S.S., nu numai tratamentul, dar și măsurile de profilaxie sînt gratuite.

O deosebită impresie a produs asupra membrilor delegației grija ce se acordă în Uniunea Sovietică creșterii și instruirii tinerei generații. „Grija pentru copii este una din principalele preocupări. Educarea, instruirea, învățămîntul umanitar și tehnic stau pe primul plan" — scrie senatorul Moureau.

Senatorul socialist Rollin a declarat la o conferință de presă: „Te uimește înaltul nivel cultural al oamenilor sovietici — muncitori și țărani. Ești direct uimit de atenția ce se acordă în Uniunea Sovietică dezvoltării culturale și ridicării nivelului intelectual al oamenilor sovietici".

Călătoria delegației parlamentare belgiene în Uniunea Sovietică a fost, după cum au recunoscut toți membrii ei, foarte folositoare. Subliniind că țările capitaliste stabilesc legături comerciale și culturale cu U.R.S.S., mulți deputați și senatori belgieni propun ca Belgia să nu rămînă în urma acestor țări. Tocmai această politică va contribui la întărirea păcii. „M-am întors din Rusia — scrie Moureau — mai convins decît oricînd că nu politica „de pe poziții de forță" va pune capăt divergențelor dintre Răsărit și Apus. Acestor divergențe le vor pune capăt înțelegerea reciprocă, legăturile dintre țări".

O partidă de șah neobișnuită

În salonul elegant, circular al stației „Severnii polius-4", domnește o liniște neobișnuită. Se dispută finala campionatului de șah al stației. Lupta se dă între cei doi pretendenți la titlul de campion — radiotelegrafistul L. Bogdanov și șeful stației, P. Gordienko. Jocul frumos, plin de ingeniozitate al șahiștilor, este urmărit cu atenție.

— Șah! exclamă triumfător Bogdanov.

Gordienko încearcă să-și apere regele de atacul insistent al adversarului său, dar Bogdanov cîștigă partida.

Colectivul stației își sărbătorește campionul.

Deodată, în cameră răsună un glas venit pe calea undelor radiofonice:

— „Severnii polius-4! Severnii polius-4! Vorbește Direcția generală a căii maritime nordice. Așa cum am stabilit, mîine începem partida de șah prin radio".

Colectivul stației arctice începe pregătirile. Deoarece a doua zi vor juca și cu colectivul Teatrului Mare al U.R.S.S., tot prin radio, cei zece șahiști sovietici de la Polul nord se constituie în două echipe.

Excavator pe apă

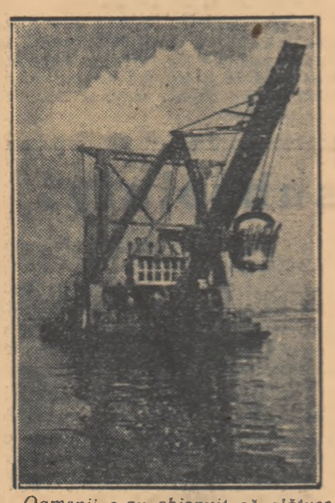

Oamenii s-au obișnuit să alăture numai imaginile care au trăsături comune, care, deci, merg împreună. Nimănui nu i-ar trece prin cap ca, gîndindu-se la întinderea netedă, sclipitoare a apei, să o apropie de altceva decît de imaginea vapoarelor care o brăzdează în toate direcțiile. După cum nimeni n-ar lega imaginea șantierelor de construcție decît de cea a buldozerelor, macaralelor cu turn, excavatoarelor. Și totuși...

Și totuși, în Uniunea Sovietică, a apărut într-o zi un excavator pe apă.

Astăzi, industria sovietică produce în serie astfel de excavatoare plutitoare, cu motor electric „Diesel". Ele sînt mult folosite pe șantierele de construcție din preajma apelor. Într-un singur minut, excavatorul plutitor umple cupa cu pămînt de la o adîncime de 7 m. În 8 ore, mașina extrage aproape 1.000 m cubi de pămînt.

Casa ciobanului

După ce au plecat oaspeții care au venit să-l felicite cu prilejul mutării în casă nouă, Ivan Iakovlevici Kalinovski se plimbă prin camerele spațioase, cercetă cu atenție mobila nouă și confortabilă, deschise și închise la loc ușa șifonierului, apoi ieși pe terasă.

Stepa Nogai, pe care cresc întinderi uriașe de pelin argintiu, începe chiar în apropierea sovhozului. Bătrînul cioban a străbătut-o pe distanțe de sute de kilometri, a cunoscut-o sub toate aspectele. Astăzi însă, el privea această stepă ca și cum ar fi văzut-o pentru prima oară.

Viața nu l-a răsfățat prea mult pe Ivan Iakovlevici în tinerețe. Nu pentru el străluceau razele de aur ale soarelui de stepă. Mizeria, viața amară, călciiul greu al beilor îi apăsau nemilos grumazul. În tot timpul anului, pe căldură, pe ploaie, pe ger cumplit el era nevoit să pască oile străine. Așa se scurgeau anii...

Puterea sovietică i-a adus zile senine și lui Ivan Iakovlevici Kalinovski.

Bătrînul cioban a împlinit 45 de ani de muncă. Acum, Ivan Iakovlevici Kalinovski este înconjurat de prețuire și respect. Sovhozul nr. 7 i-a construit o casă cu trei camere, i-a cumpărat mobilă trainică și frumoasă.

După conferința de la Geneva

Conferința miniștrilor Afacerilor Externe ai Franței, Regatului Unit, U.R.S.S. și S.U.A. care s-a desfășurat la Geneva între 27 octombrie —16 noiembrie și-a încheiat lucrările. Comunicatul final dat publicității arată că, după ce au discutat deschis și sub toate aspectele problemele a căror examinare le-a fost încredințată prin Directivele date de șefii celor patru guverne, miniștrii Afacerilor Externe au căzut de acord să raporteze asupra rezultatelor discuțiilor lor șefilor guvernelor respective și să recomande ca viitoarea desfășurare a discuțiilor miniștrilor Afacerilor Externe să fie reglementată pe căi diplomatice.

Deși conferința miniștrilor Afacerilor Externe s-a încheiat fără adoptarea vreunor hotărîri esențiale, totuși lucrările ei au făcut să apară mai clare nu numai obstacolele, ci și posibilitățile largi care există pentru rezolvarea cu succes a unor probleme ca asigurarea securității europene, problema dezarmării, rezolvarea problemei germane, lărgirea legăturilor economice și culturale între Est și Vest și altele. **„Sîntem convinși**, a declarat V.M. Molotov în ședința de închidere a conferinței, **că actuala conferință va folosi dezvoltării colaborării internaționale și micșorării continue a încordării internaționale".**

După cum se știe, conferința miniștrilor Afacerilor Externe a fost convocată pe baza hotărîrii șefilor guvernelor celor patru puteri cu scopul de a examina problemele stabilite prin Directivele adoptate în iulie la Geneva, de a obține pe calea eforturilor comune slăbirea continuă a încordării internaționale și întărirea încrederii între state. Se știe, de asemenea, că în perioada care s-a scurs din iulie și pînă în prezent, Uniunea Sovietică a înfăptuit o serie de noi și importante măsuri îndreptate spre micșorarea încordării internaționale și spre consolidarea spiritului Genevei prin întărirea încrederii între state.

În timpul discuțiilor cu privire la primul punct al ordinei de zi — problema securității europene și, în legătură cu aceasta, problema Germaniei — delegația Uniunii Sovietice a arătat necesitatea de a se respecta Directivele șefilor guvernelor cu privire la asigurarea securității în Europa, problemă a cărei rezolvare ar asigura totodată cele mai favorabile condiții pentru rezolvarea întregii probleme germane, inclusiv restabilirea unității Germaniei.

Delegația sovietică a arătat limpede că numai organizarea unui sistem de securitate colectivă, la care să participe state indiferent de orînduirea lor socială și de stat, poate corespunde intereselor păcii și securității europene și că, dimpotrivă, calea formării de grupări militare de tipul NATO și al Uniunii Europei occidentale duce la menținerea și intensificarea încordării între state, creează primejdia unui nou război. Tocmai de aceea, călăuzindu-se după indicațiile șefilor guvernelor, delegația Uniunii Sovietice a propus încheierea unui pact de securitate pentru o parte a Europei, cu participarea celor două state germane existente și a acelor țări europene care sînt gata să intre de pe acum în această organizație.

Cu toate eforturile delegației sovietice, un acord nu a putut fi realizat, deoarece delegații puterilor occidentale s-au situat pe o poziție care nu corespunde cu Directivele șefilor guvernelor. Propunerea delegațiilor celor trei puteri urmărește nu numai remilitarizarea Germaniei occidentale ci și remilitarizarea părții răsăritene a Germaniei și chiar includerea întregii Germanii remilitarizate în grupările militare ale puterilor occidentale.

Se înțelege că o asemenea cale de „rezolvare" a problemei germane nu poate fi acceptată de nici un popor care a suferit în trecut de pe urma militarismului german și a războaielor dezlănțuite de el, nu poate fi acceptată nici de poporul german, căruia trecutul militarist al țării sale i-a pricinuit atîtea pierderi și suferințe. Este limpede că rezolvarea problemei germane nu poate veni decît prin dezvoltarea Germaniei ca stat iubitor de pace și democratic, care să nu participe la vreun bloc militar și care să colaboreze cu alte state la consolidarea păcii.

Toată lumea știe că, în prezent, problema germană nu poate fi rezolvată fără a se ține seama de situația reală, de existența a două state germane, cu orînduiri sociale diferite, fără participarea la rezolvarea acestei probleme a reprezentanților poporului german — atît din R.F. Germană cît și din R. D. Germană. Or, în loc de aceasta, reprezentanții puterilor occidentale au refuzat să accepte propunerea cu privire la crearea unui Consiliu pe întreaga Germanie, formulînd în schimb propuneri care țintesc la înghițirea R.D. Germane de către Germania occidentală cu ajutorul „planului Eden".

A doua problemă importantă discutată în cadrul conferinței a fost aceea a dezarmării, a încetării cursei înarmărilor și interzicerii armei atomice. În acest spirit au și fost formulate Directivele, în această problemă, ale șefilor guvernelor. Cu toate acestea, propunerile prezentate de puterile occidentale la conferință nu pomenesc nici un cuvînt despre asemenea probleme importante ca încetarea cursei înarmărilor, reducerea armamentelor, necesitatea interzicerii armei atomice. Mai mult decît atît, în ultima vreme guvernele celor trei puteri occidentale au pășit pe calea revizuirii pozițiilor pe care s-au situat înainte în problema reducerii armamentelor și interzicerii armei atomice. Ele refuză examinarea măsurilor în vederea dezarmării. Astfel, contravenind Directivelor șefilor guvernelor, reprezentanții puterilor occidentale au încercat să prezinte lucrurile ca și cum în prezent nu ar fi posibilă înfăptuirea unui program general de dezarmare și au propus limitarea lucrurilor la instituirea controlului și inspecției, fără adoptarea vreunei măsuri în vederea reducerii armamentelor.

În problema dezarmării, ca și în toate celelalte probleme discutate în cadrul conferinței miniștrilor Afacerilor Externe, poziția Uniunii Sovietice este clară și consecventă. Această poziție pornește de la faptul că principala sarcină în domeniul dezarmării este realizarea unor măsuri practice, îndreptate spre încetarea cursei înarmărilor, salvarea popoarelor de primejdia unui război atomic. Acest lucru, care se oglindește în propunerile din 10 mai ale guvernului sovietic, se poate obține prin traducerea consecventă în viață a hotărîrilor adoptate anterior în unanimitate de către O.N.U. cu privire la necesitatea încheierii unei convenții internaționale care să prevadă o reducere considerabilă a tuturor armamentelor și interzicerea armei atomice cu instituirea unui control internațional.

Uniunea Sovietică, pornind de la convingerea că și în situația actuală se pot obține succese în problema dezarmării, inclusiv în problema înlăturării unei agresiuni armate prin surprindere, a propus ca, pînă la încheierea unei convenții generale care să prevadă interzicerea totală a armei atomice, cele patru puteri reprezentate la conferință să propună Organizației Națiunilor Unite condamnarea morală și politică a folosirii armei atomice și cu hidrogen. Aceluiași scop îi corespunde și propunerea Uniunii Sovietice ca cele patru puteri să declare că renunță să folosească primele arme atomică și cu hidrogen. Delegația sovietică a propus de asemenea conferinței să declare că cele patru puteri se vor abține în relațiile dintre ele de la folosirea forței armate și că vor rezolva divergențele, care există sau se pot ivi între ele, numai pe cale pașnică.

Puterile occidentale nu au adoptat nici una din aceste propuneri, a căror importanță nu poate scăpa nici unui om iubitor de pace. Aceasta însă, după cum a declarat V.M. Molotov, nu poate influența hotărîrea Uniunii Sovietice de a lupta și de acum înainte pentru dezarmare, de a căuta să obțină cu toată perseverența și consecvența încetarea cursei înarmărilor și înlăturarea primejdiei unui război atomic.

A treia problemă care a fost discutată la Geneva a fost dezvoltarea contactelor între Est și Vest. În această problemă, delegații puterilor occidentale, depărtîndu-se de spiritul colaborării care a caracterizat conferința din iulie a șefilor guvernelor, au insistat asupra unor propuneri care conțin într-însele tendința de amestec în treburile interne ale altor state.

Considerînd că în problema contactelor dintre Est și Vest se poate realiza o apropiere a punctelor de vedere între cele patru delegații, apropiere care să se reflecte într-o hotărîre de comun acord, delegația Uniunii Sovietice a prezentat propuneri urmărind înlăturarea barierelor dintre Est și Vest, care împiedică dezvoltarea comerțului liber și a relațiilor economice, bază reală pentru întărirea tuturor celorlalte legături dintre popoare. Totodată, delegația sovietică a prezentat o serie de propuneri cu privire la dezvoltarea contactelor în domeniul culturii, științei, presei, radioului, artei, sportului, turismului etc. Aceste propuneri nu au fost acceptate de reprezentanții puterilor occidentale.

„Noi considerăm totuși, a declarat V. M. Molotov, **că discutarea problemei contactelor la actuala conferință va contribui la elaborarea ulterioară a unor hotărîri de comun acord. Guvernul sovietic însă, neașteptînd asemenea hotărîri, va înfăptui în practică dezvoltarea contactelor cu țările care năzuiesc la aceasta".**

Conferința de la Geneva a miniștrilor Afacerilor Externe a arătat că fiecare pas înainte pe calea spre micșorarea încordării internaționale este însoțit de mari greutăți, de biruirea unor obstacole serioase. În același timp, însă, conferința a contribuit la atragerea atenției cercurilor largi asupra problemelor celor mai arzătoare ale timpului nostru, și acest fapt nu poate să nu aibă efecte pozitive.

Popoarele lumii așteaptă ca, în viitor, situația internațională să evolueze în spiritul Genevei, inaugurat de conferința din iulie a șefilor guvernelor. Ele sînt sigure că — așa cum a arătat V.M. Molotov în declarația sa din ultima zi a lucrărilor conferinței miniștrilor Afacerilor Externe — **„Uniunea Sovietică va urma și mai departe această cale, împreună cu cei cărora le sînt dragi interesele păcii și colaborării internaționale".**

V. DASCĂLU

Eroul Muncii Socialiste T. S. Maltev

Cine n-a auzit de vestitul înovator colhoznic Terenti Semionovici Maltev?

...În iarna anului 1930, țăranii din satul Maltevo, raionul Șadrinsk, regiunea Kurgan, s-au unit în colhozul „Zavetî Lenina", iar lui Maltev i-au încredințat munca de experimentări agricole. În 1950, guvernul sovietic a creat pe lîngă colhozul „Zavetî Lenina" o stație experimentală, al cărei director a fost numit Terenti Semionovici Maltev.

Știința agronomică spunea de multă vreme că ierburile anuale nu pot îmbogăți solul cu substanțe organice. Terenti Semionovici Maltev a demonstrat practic că toate plantele anuale acumulează în sol substanțe organice, îi ridică fertilitatea.

Dar pentru aceasta e nevoie ca lucrarea solului să fie schimbată. Astfel, colhoznicul experimentator a ajuns la concluzia că pămîntul nu trebuie arat în fiecare an, ci odată la cîțiva ani. Arătura trebuie făcută adînc, la 50-60 cm, cu plug fără cormană, pentru ca pămîntul să poată fi afînat fără însă a fi întors.

Tot lui Maltev, i se datorează propunerea ca colhozurile să semene două soiuri de grîu — unul timpuriu și altul tardiv, pentru a se putea organiza mai rațional strîngerea recoltei. El a mai propus o metodă de distrugere a ovăsciorului de pe terenurile cultivate, metodă folosită azi cu succes de cele mai multe colhozuri. T. S. Maltev a selecționat o serie de soiuri valoroase de grîu și alte plante, aclimatizate în regiunea de dincolo de Ural.

De curînd, cu ocazia împlinirii a 60 de ani, vestitului înovator Terenti Semionovici Maltev, deputat în Sovietul Suprem al U.R.S.S., laureat al Premiului Stalin, i s-a decernat printr-un Decret al Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S. titlul de Erou al Muncii Socialiste.

Terenti Maltev stă de vorbă cu un grup de vizitatori ai Expoziției.

„VEAC NOU", organ al Consiliului General A.R.L.U.S. Apare săptămînal. Redacția și administrația București, str. Ion Ghica 5—7. Telefon 3.03.10. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin" Piața Scînteii.
ABONAMENTE pe 3 luni, 3 lei; pe 6 luni, 6 lei; pe 1 an, 12 lei. Abonamentele se fac la toate oficiile poștale, prin factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții STAS — 3452 — 52